

MUNI I

MED

Patofyziologie centrálního nervového systému

Úvod

Poškození moku

Cévní mozkové příhody

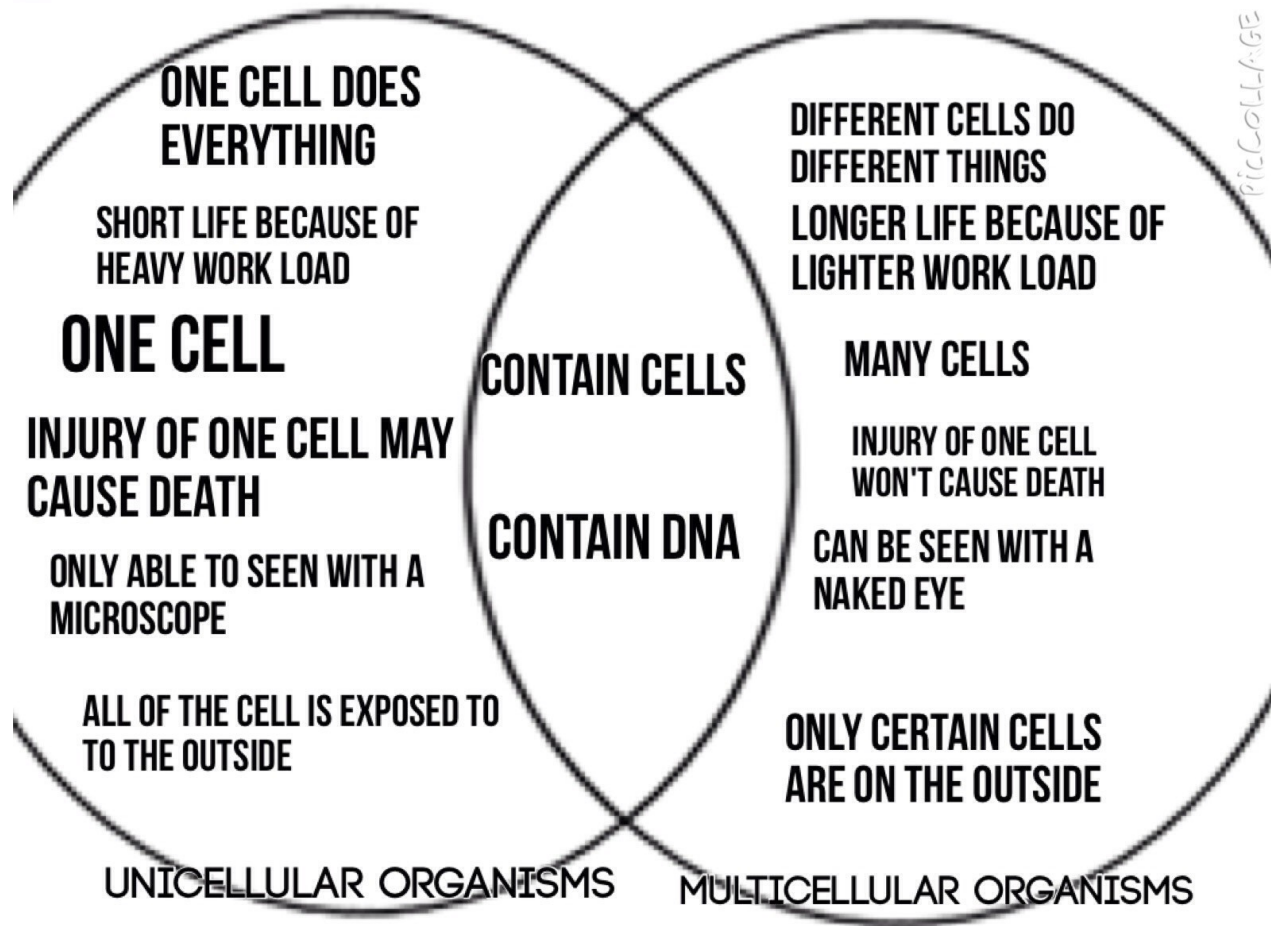
Poranění mozku

Poškození míchy

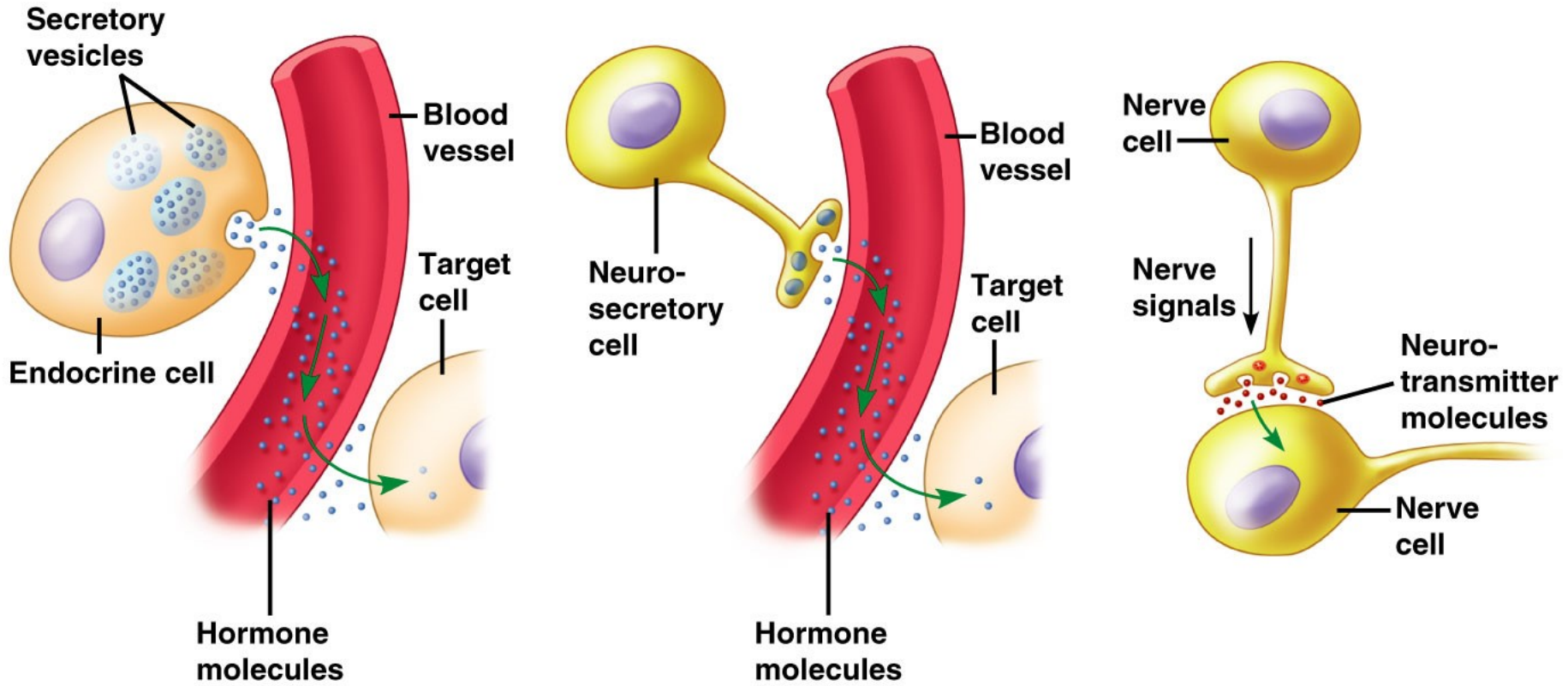
Muskulární onemocnění

Bolest

Úvod

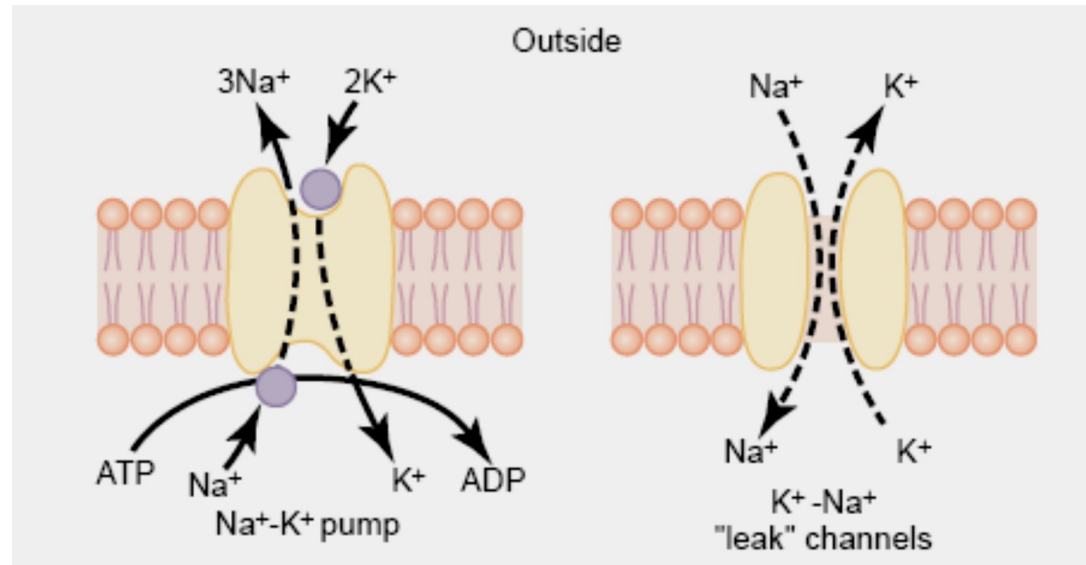
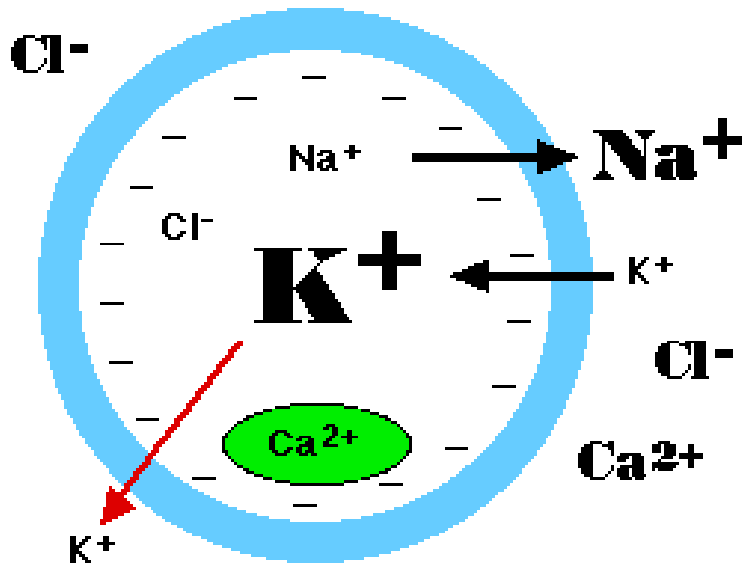

Úvod

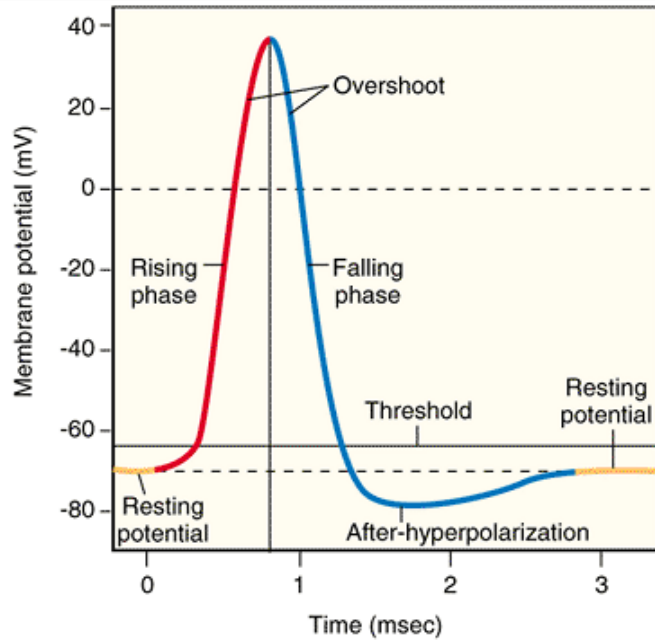

Copyright © 2005 Pearson Education, Inc. Publishing as Pearson Benjamin Cummings. All rights reserved.

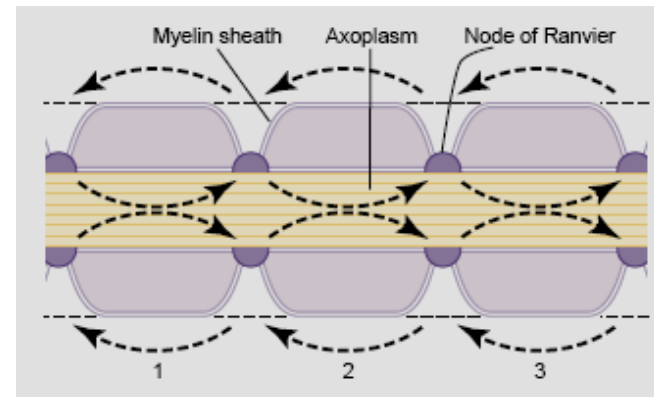
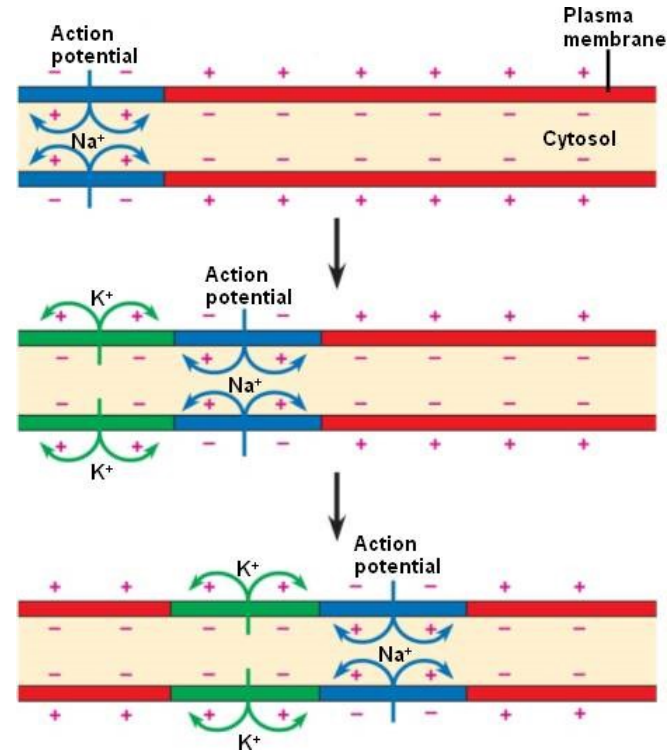
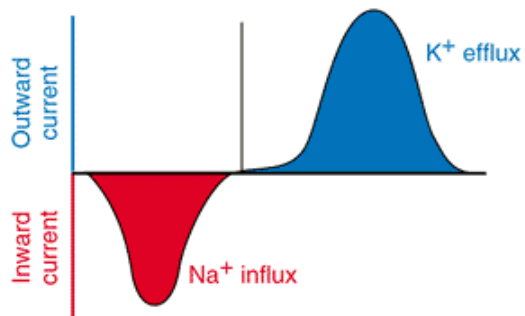
Úvod

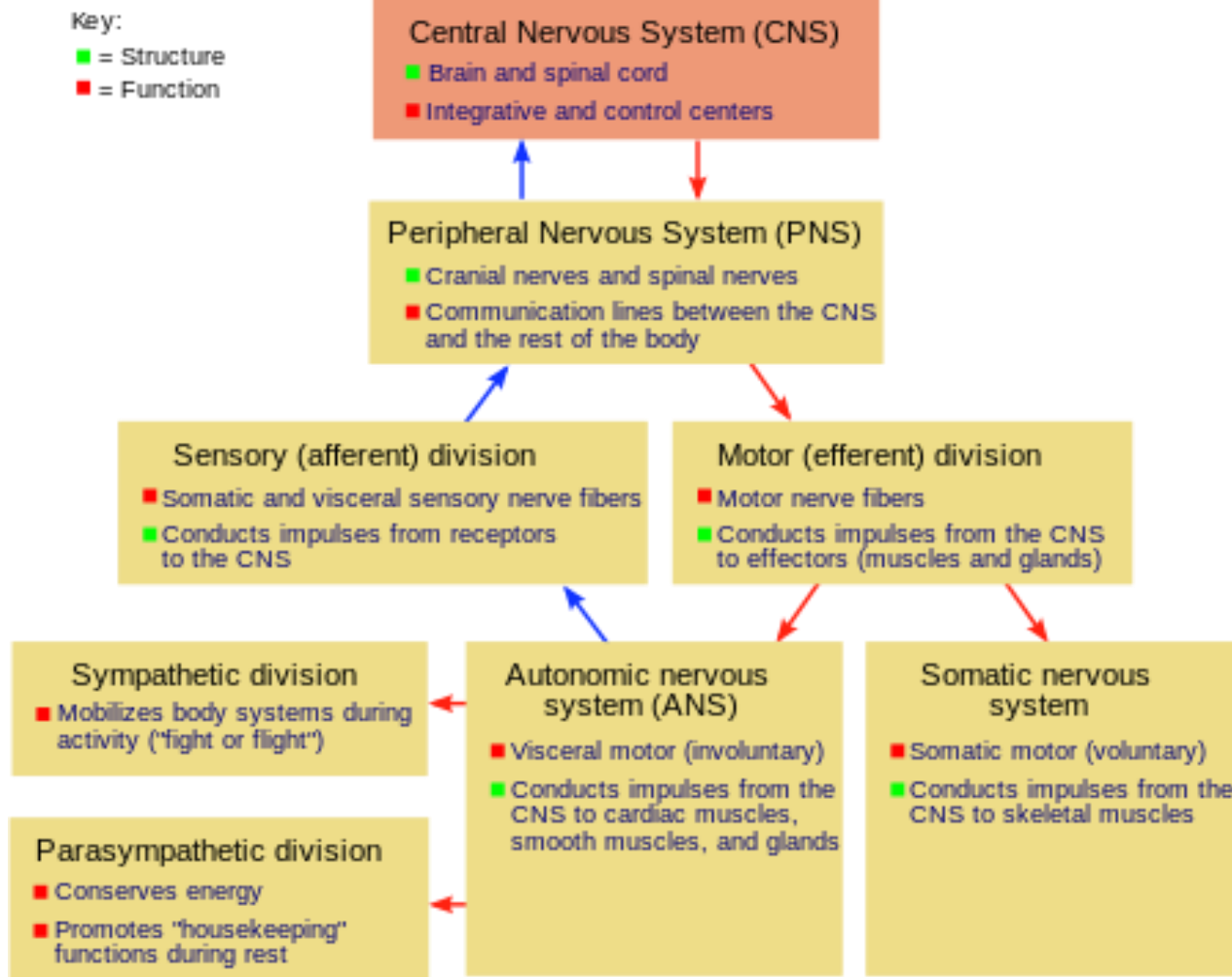
Úvod

Configuration of action potential

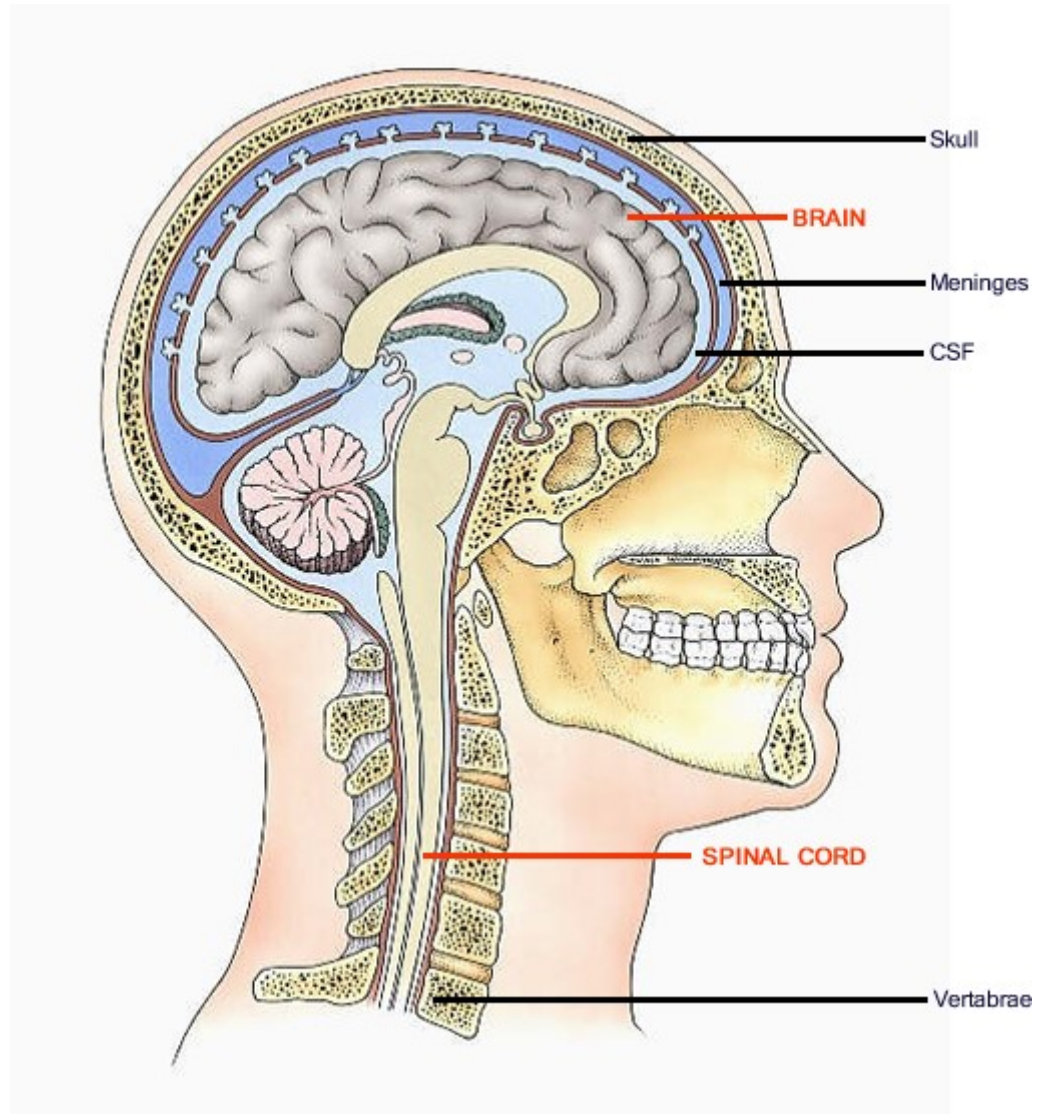

Úvod

Úvod

Proč je mozek náchylný k ischemii?

<http://assassinscreed.ubi.com>

Odolnost tkání vůči ischemii

Mozek:	< 5 min
Játra a ledviny:	15-20 min
Kosterní sval:	60-90 min
Hladký sval:	24-72 h
Vlas:	několik dní

Vysoká metabolická aktivita

- Udržení membránového potenciálu – repolarizace (Na/K pumpy)
- Téměř výhradně oxidativní fosforylace
- Spotřeba
  - ✓ Kyslík - 20% celkové tělesné spotřeby
  - ✓ Glukóza – 25% celkové tělesné spotřeby

Malé energetické zásoby

Nitrolební kompartmenty, intrakraniální tlak a cerebrální perfúzní tlak

Mozek je uzavřen v lebce...

... což je výhodné, než se něco stane...

... ale velký problém, když se ně co stane.

Fyziologické hodnoty
ICP: 7 - 15 mmHg
CPP: 70 - 90 mmHg

Intrakraniální hypertenze se projeví městnáním na očním pozadí.

Nitrolební kompartmenty

- Mozek
- Mozkomíšní mok
- Krev

Intrakraniální tlak (ICP) je tlak v

Cerebrální perfúzní tlak

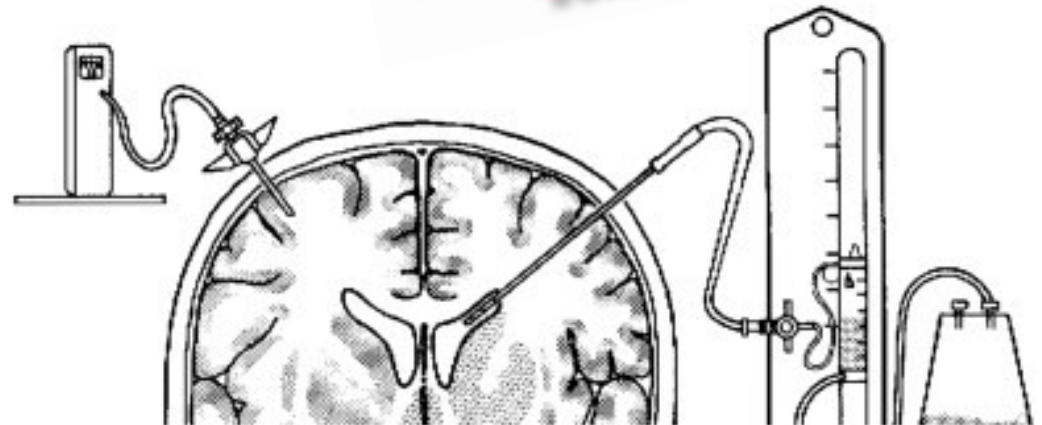
- Tlakový gradient díky kterému teče krev do mozku

$$\text{CPP} = \text{MAP} - \text{ICP}$$

Cerebrální perfúzní tlak

Intrakraniální tlak

Střední arteriální tlak

<http://ars.els-cdn.com>

Příčiny intrakraniální hypertenze

Mozkový kompartment

- Edém
- Tumor
- Krvácení
- Infekce

Důležitou roli hraje časový faktor.

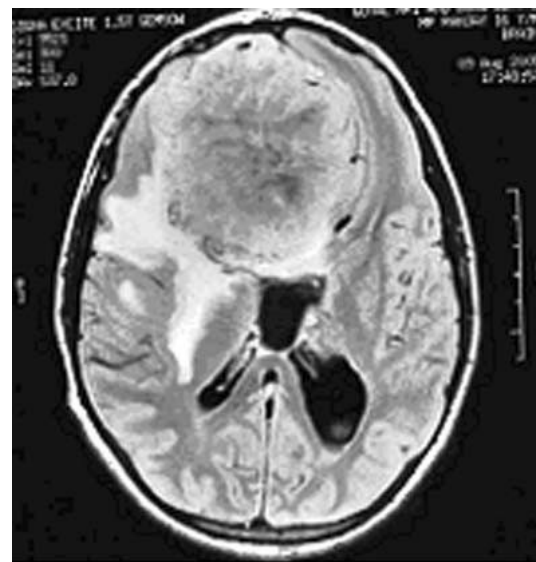
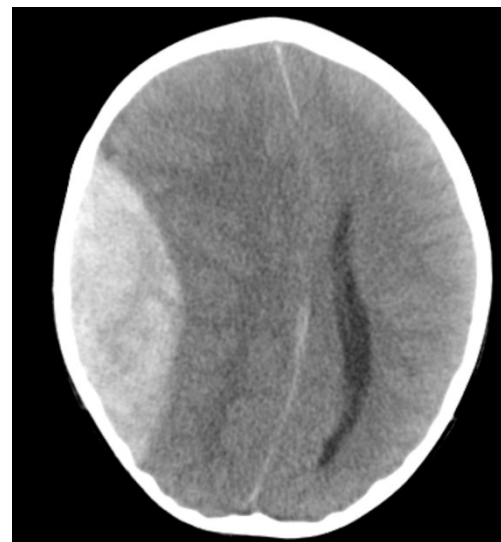
Kompartment mozkomíšního moku

- Hydrocefalus

Krevní kompartment

- Trombóza mozkového splavu
- Acidóza - ischemie

Při intrakraniální hypertenzi je kontraindikována lumbální punkce z důvodu rizika vzniku centrální herniace

Příčiny zvýšeného ICP

Mozkový edém

Cytotoxický (intracelulární)

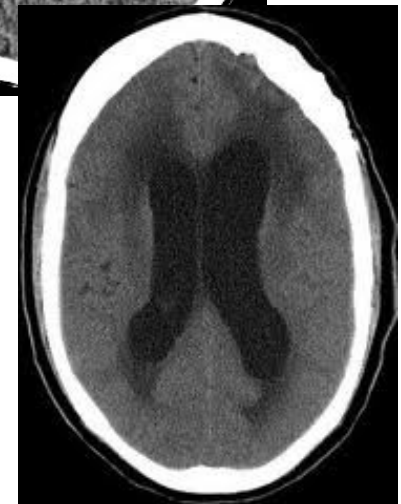
- Porucha membránových funkcí
- Akumulace Na nebo Ca v buňce
- Osmotický tok vody do buňky
- Zejména v prvních 24 hodinách po infultu

Vazogenní (extracelulární)

- Poškození endotelu a hematoencefalické bariéry
- Extravazace elektrolytů a proteinů do intersticiálního prostoru
- V pozdějších stádiích po infultu (od 24 hodin)
- Neovaskularizace tumoru – neplnohodnotné cévy

Intersticiální

- Obstrukce odtoku likvoru
- Mechanické porušení likvoro- mozkové bariéry
- Průnik likvoru do intersticia

Příčiny zvýšeného ICP

Hydrocefalus

Abnormální akumulace mozkomíšního moku v likvorových cestách

Tvorba mozkomíšního moku

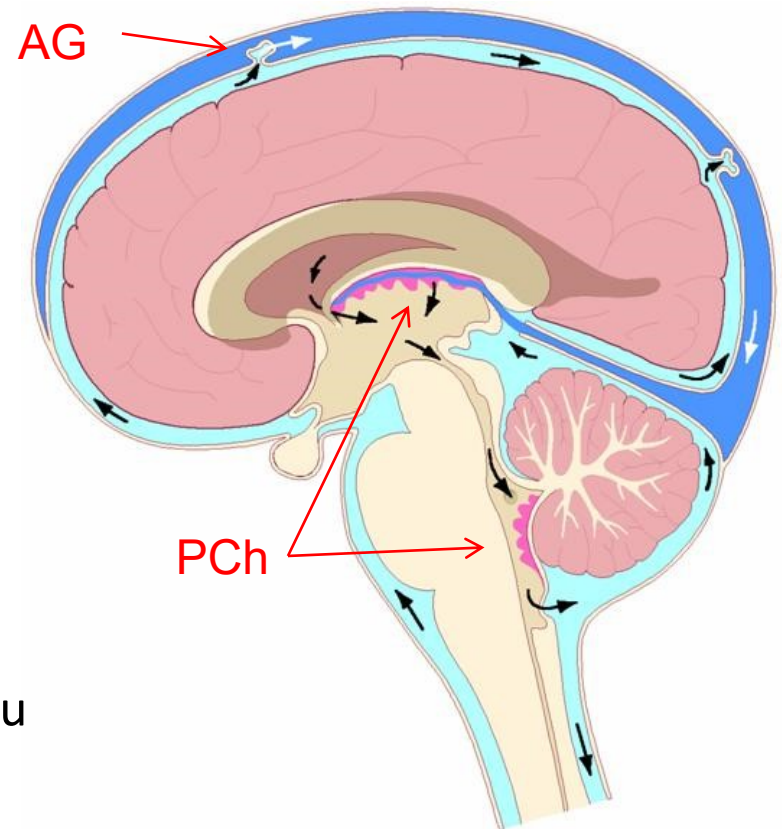
- Plexus choroideus (PCh)
- 450-750 ml/den

Resorbce mozkomíšního moku

- Archoidální granulace (AG)

Hydrocefalus

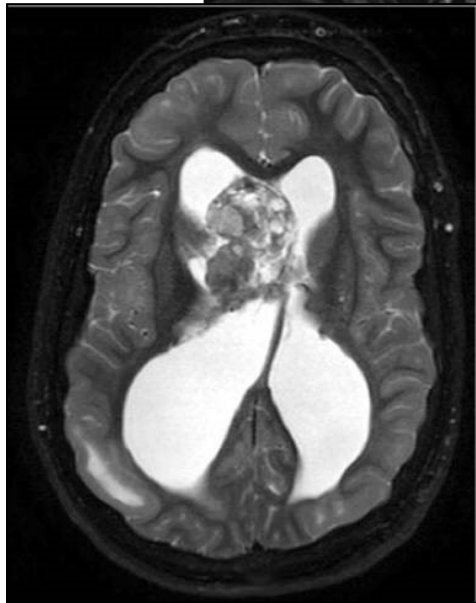
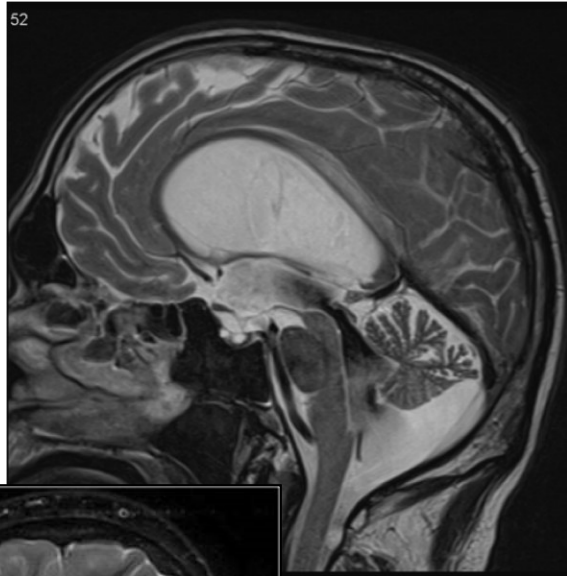
- Obstrukční (nekomunikující)
  - ✓ Blok před AG
  - ✓ Např. tumor komorového systému
- Neobstrukční (komunikující)
  - ✓ Blok na úrovni AG

Akutní X Chronický

Příčiny zvýšeného ICP

Hydrocefalus

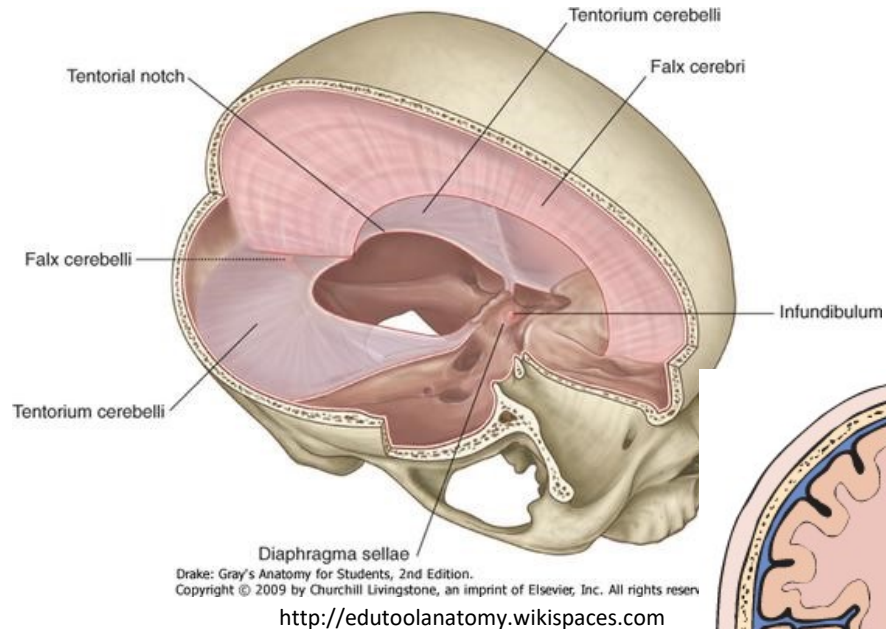
Důsledky zvýšeného ICP

Komprese okolní tkáňe

- Ischemizace

Infratentoriální léze

- Vždy akutní
- **Nebezpečí komprese mozkového kmene**

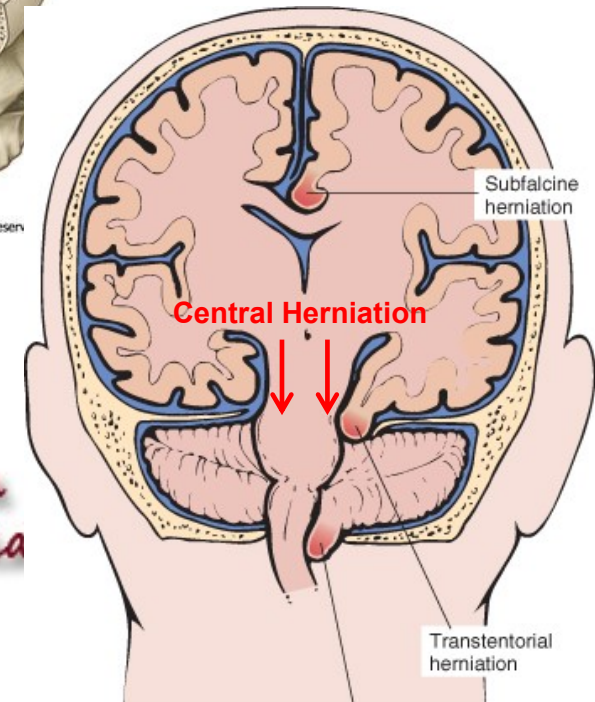
Herniace

- Subfalcinní
- Tentoriální
- Tonsilární
- Centrální

✓ Trvalé poškození mozku,

✓ Nebezpečí komprese mozkového kmene

Při intrakraniální hypertenzi je kontraindikována lumbální punkce z důvodu rizika vzniku centrální herniace

Tonsillar herniation

© Elsevier 2005

<http://slideshare.net>

Úvod

Poškození moku

Cévní mozkové příhody

Poranění mozku

Poškození míchy

Muskulární onemocnění

Bolest

Poškození mozku

- Porucha vědomí
- Fokální neurologický deficit
  - Kognitivní poruchy

Poruchy vědomí

Kvalitativní

- Zachována vigilita, porušen obsah
  - Dezorientace (osobou, místem, časem)

Kvantitativní porucha vědomí

- Snížená vigilita
  - **Somnolence** - spavost, probudnost
  - **Sopor** - probudnost pouze na algický podmět
  - **Koma** - neprobudnost
    - ✓ Povrchové - zachovány obranné reakce
    - ✓ Hluboké - obranné reakce chybí

Glasgow Coma Scale

Otevření očí	Slovní odpověď	Motorická odpověď
1 - bez reakce	1 - bez reakce	1 - bez reakce
2 - na bolestivý podnět	2 - nesrozumitelné zvuky	2 - necílená extenze (napřímení) končetiny (decerebrační rigidita)
3 - na slovní podnět	3 - jednotlivá nesouvisející slova	3 - necílená flexe (ohnutí) končetiny (dekortikační rigidita)
4 - spontánní	4 - zmatená	4 - úniková reakce (pobyb směřuje od podnětu)
	5 - normální	5 - lokalizace podnětu (pohyb směřuje k podnětu)
		6 - cílený pohyb podle instrukcí

Glasgow Coma Scale

Norma: GCS 15

Lehká porucha vědomí: GCS 14 - 13

Středně těžká porucha vědomí: GCS 12 - 9

Těžká porucha vědomí: GCS 8 - 3

Fokální neurologický deficit

Frontální lalok (FL)

- ✓ Chování
- ✓ Pohyb
- ✓ Řeč

Parietální lalok (PL)

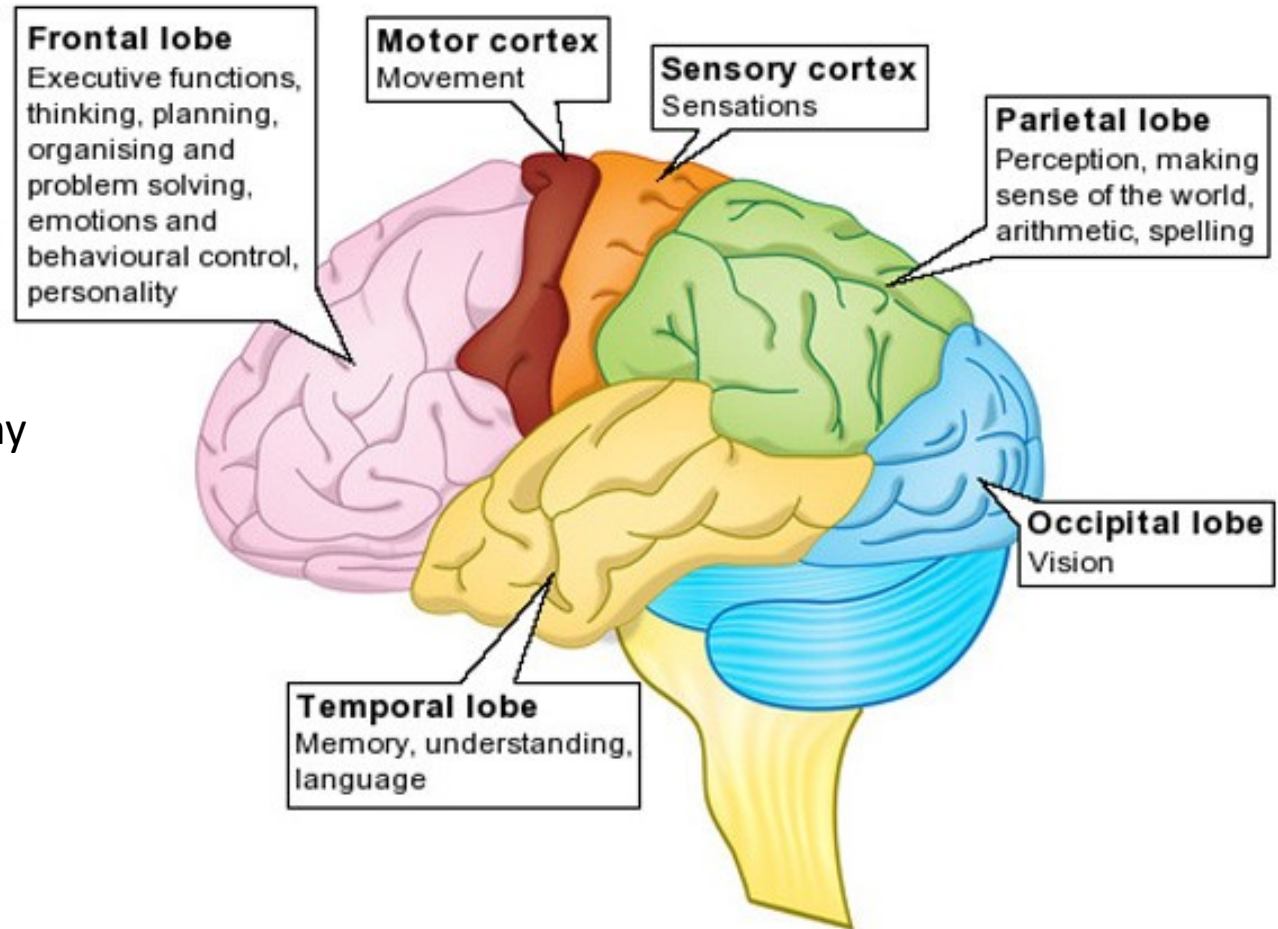
- ✓ Senzitivní aferentace
- ✓ Uvědomění si celkového tělesného schématu
- ✓ Vizuálně prostorové vztahy
- ✓ Pozornost

Okcipitální lalok (OL)

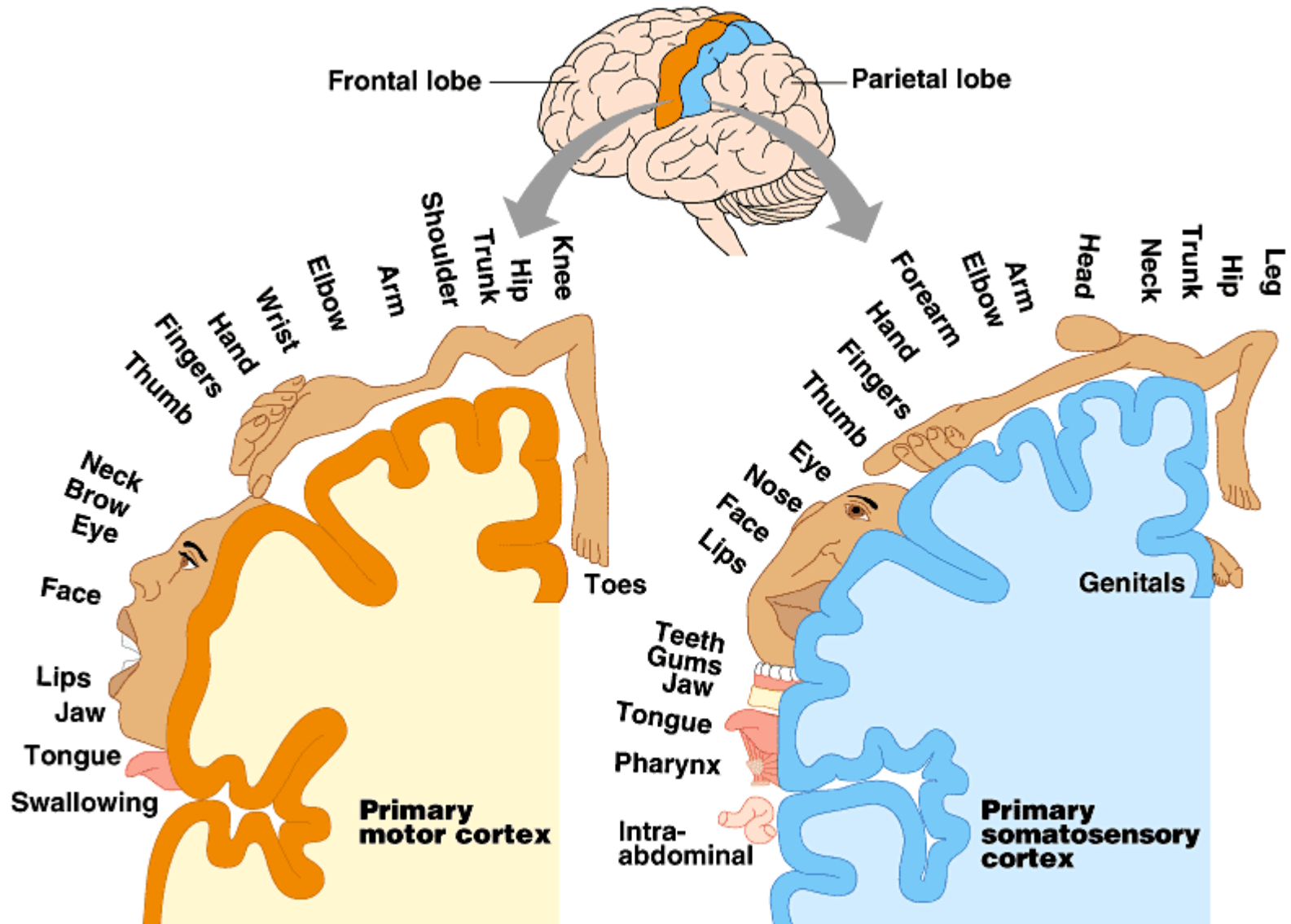
- ✓ Zrakové vnímání

Temporální lalok (TL)

- ✓ Řeč
- ✓ Sluch
- ✓ Paměť
- ✓ Limbický systém
  - Afektivita
  - Sexualita

Fokální neurologický deficit

Kognitivní poruchy a fokální neurologický deficit

Frontální lalok (FL)

- ✓ Chování
- ✓ Pohyb
- ✓ Řeč

Parietální lalok (PL)

- ✓ Senzitivní aferentace
- ✓ Uvědomění si celkového tělesného

✓

✓

OK

✓ Z

Tem

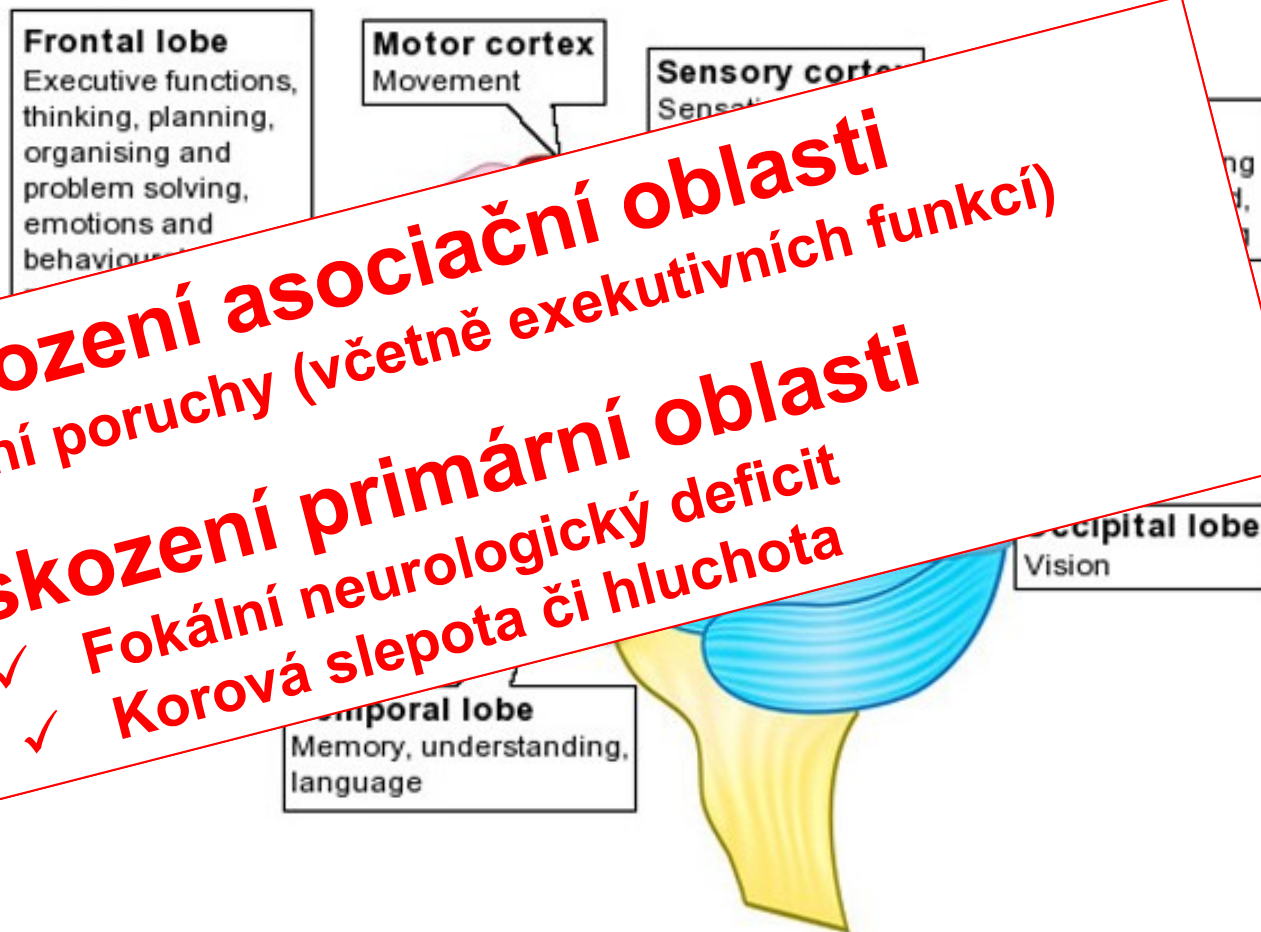
✓ Řeč

✓ Sluch

✓ Paměť

✓ Limbický systém

- Afektivita
- Sexualita

Demence a fokální neurologický deficit

Frontální lalok (FL)

- ✓ Chování
- ✓ Pohyb
- ✓ Řeč

Parietální lalok

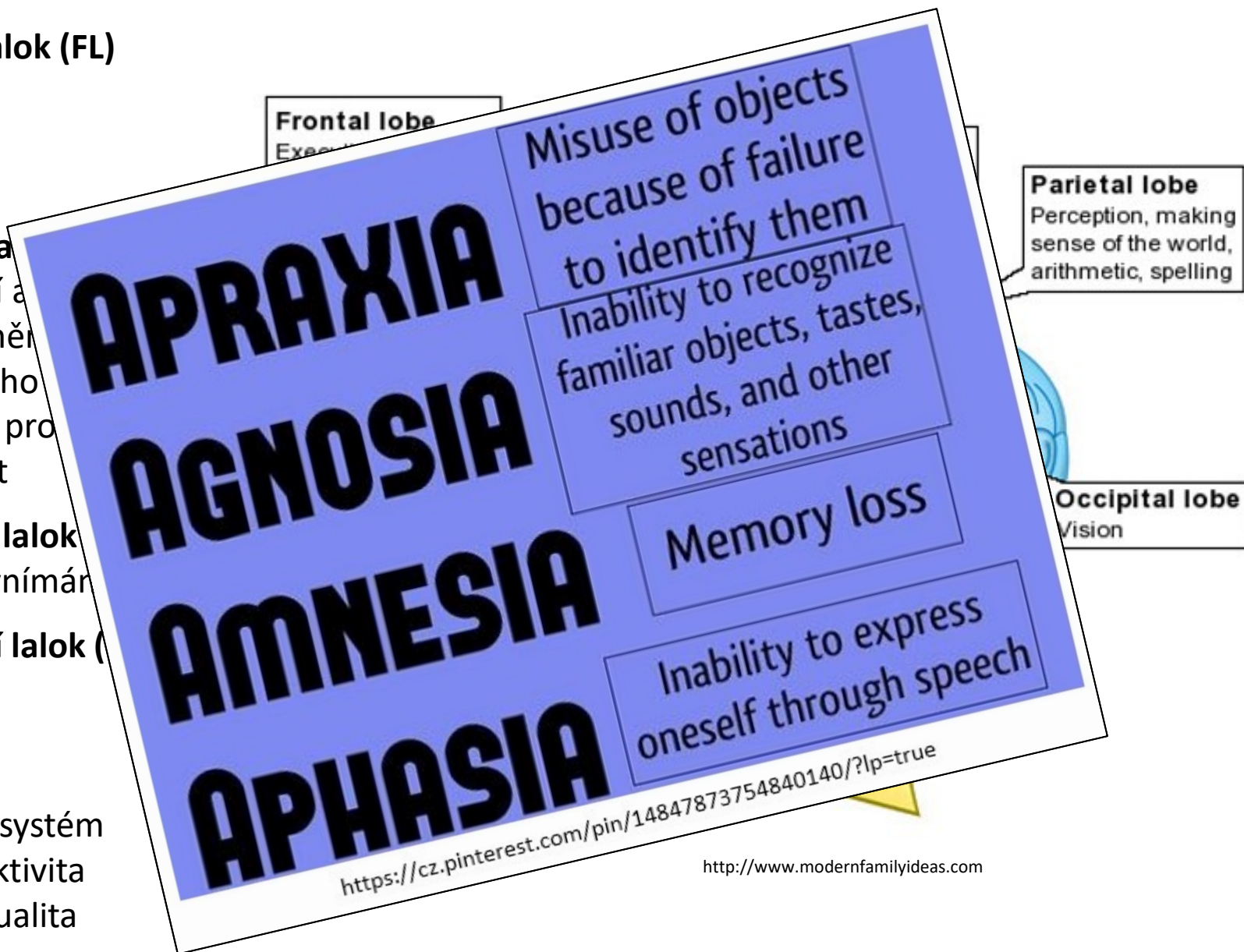
- ✓ Senzitivní a motorické funkce
- ✓ Uvědomění tělesného prostoru
- ✓ Vizuálně prostorové schopnosti
- ✓ Pozornost

Okcipitální lalok

- ✓ Zrakové vnímání

Temporální lalok (TL)

- ✓ Řeč
- ✓ Sluch
- ✓ Paměť
- ✓ Limbický systém
  - Afektivita
  - Sexualita

Úvod

Poškození moku

Cévní mozkové příhody

Poranění mozku

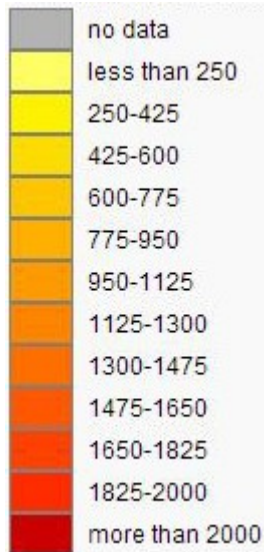
Poškození míchy

Muskulární onemocnění

Bolest

Cerebrovascular disease by country (per 100,000 inhabitants).

<http://wikipedia.org>

Cévní mozková příhoda
Celosvětově třetí nejčastější příčina
smrti
Ročně na celém světě cca 50 mil.
nových případů, v ČR asi 30 tis.
Úmrtnost kolem 25%
V roce 2020 se v EU očekává nárůst
výskytu o 30% oproti roku 2000

Definice a příčiny CMP

CMP je akutně vzniklá neurologická dysfunkce cévního původu s rychle se rozvíjejícími známkami ztráty mozkových funkcí

Patologie cév

- Porucha permeability cévní stěny
- Porucha cévní kontraktility
- Okluze cévního lumen
  - ✓ Trombus
  - ✓ Embolus
- Ruptura cévy

Ateroskleróza

Typy cévních mozkových příhod

- Ischemické (70%)
- Hemoragické (30%)
  - ✓ Intracerebrální hematom
  - ✓ Subarachnoidální krvácení

Ischemické CMP

Kritické faktory

- Rozsah ischemického procesu
- Čas trvání

Ateroskleróza

Ischemické příhody fokální

- **Přechodné**
  - ✓ Tranzitorní ischemická ataka (TIA)
  - ✓ Protrahovaný reverzibilní neurologický deficit
- **S trvalými následky**
  - ✓ Mozkový infarkt
    - ❖ Embolie
    - ❖ Trombóza

Ischemické příhody globální

- **Přechodné**
  - ✓ Synkopa
- **S trvalými následky**
  - ✓ Hypoxicko – ischemická encefalopatie

Mozková ischemie

Jádro infarktu

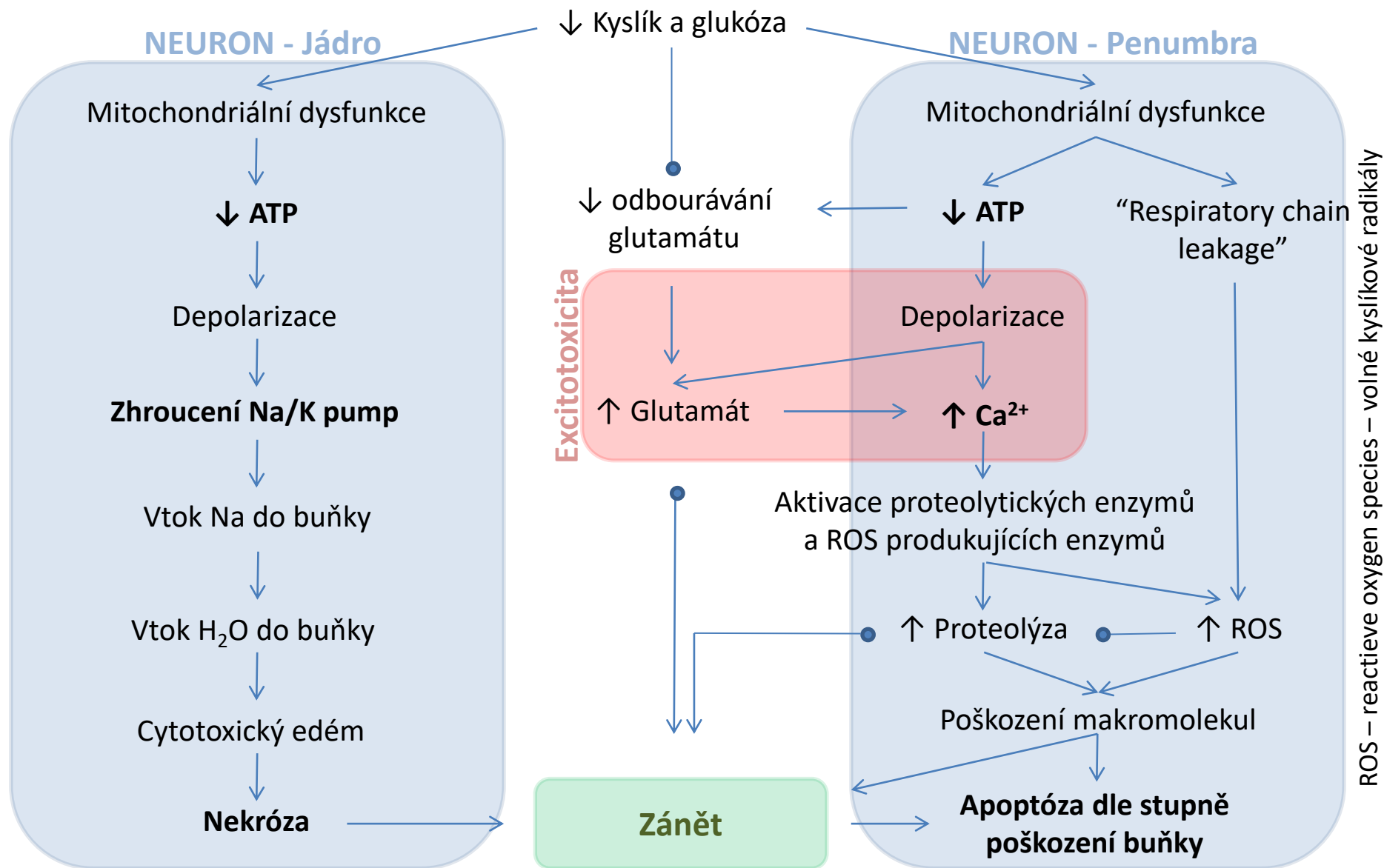
- Neurony poškozené ireverzibilně
- Primární poškození

Penumbra (okraj infarktu)

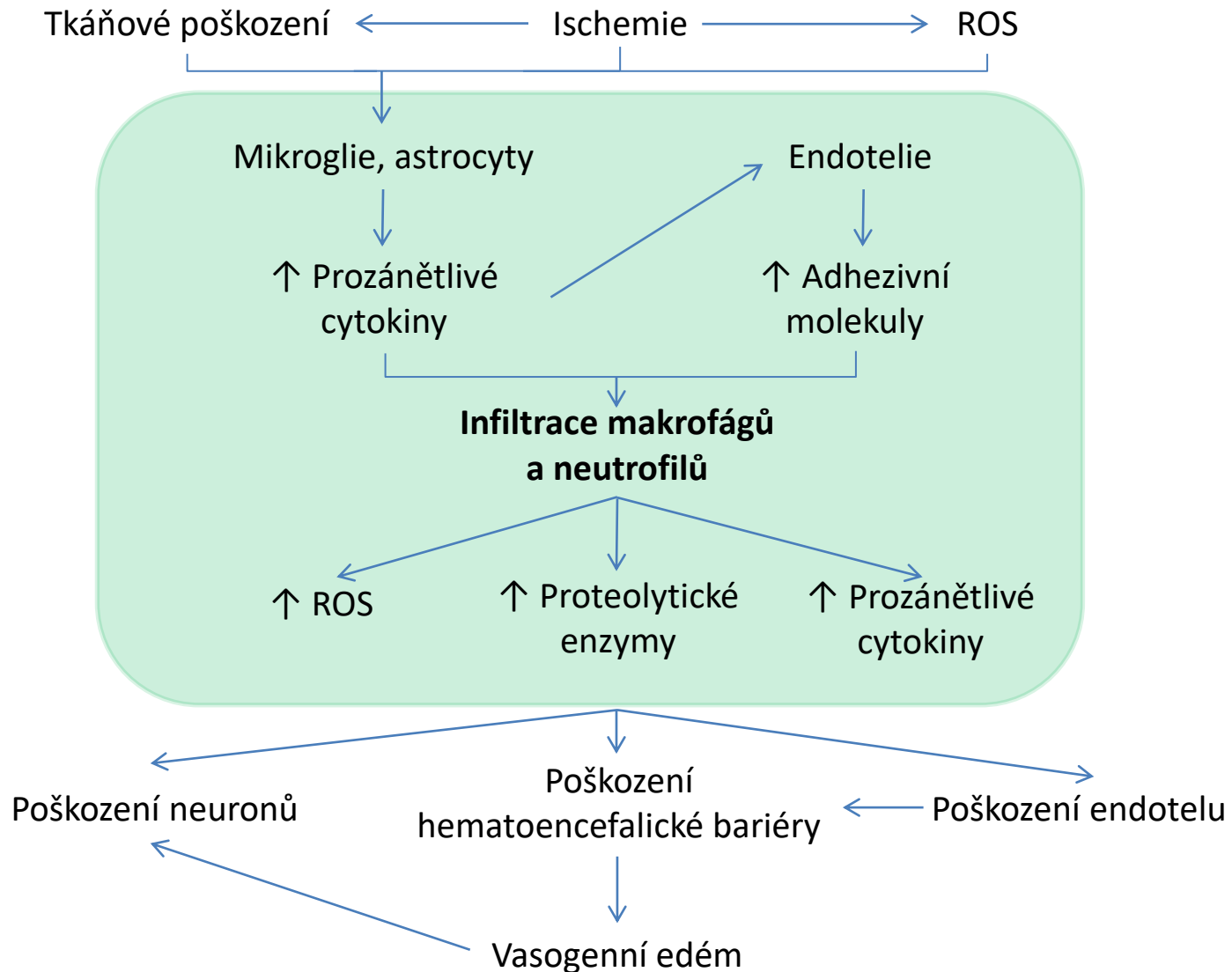
- Neurony poškozené reverzibilně
- Riziko sekundárního poškození

Ischemická kaskáda

Role zánětu v ischemické kaskádě

Hemoragické CMP

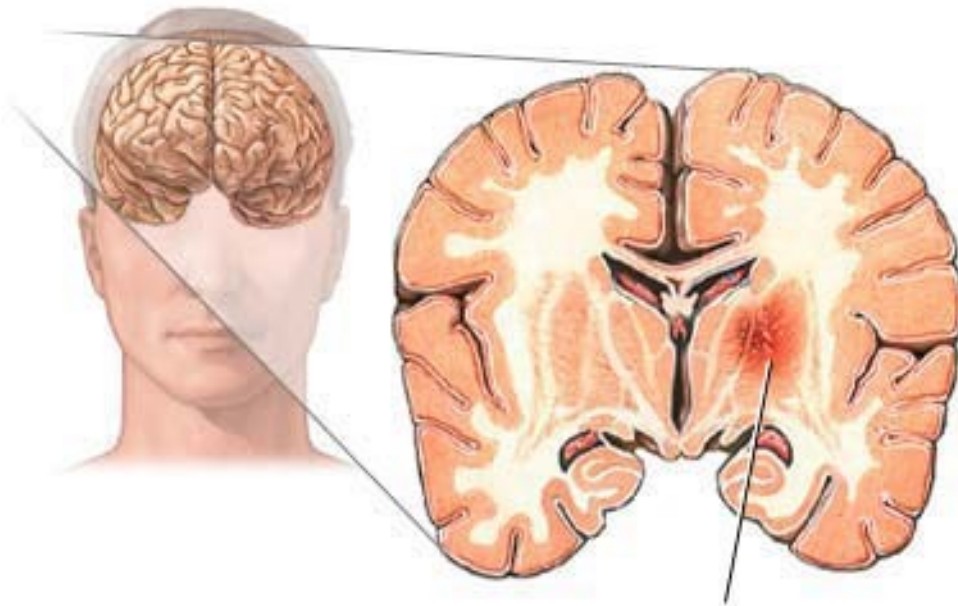
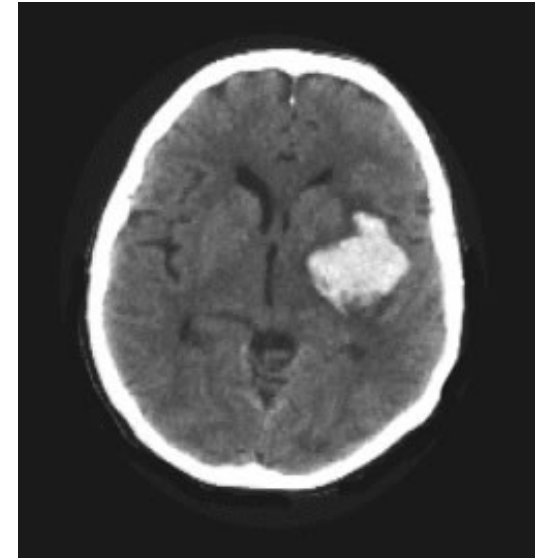
Intracerebrální hematom (ICH)

Krvácení do mozkového parenchymu (intraaxiální)

Nejčastější lokalizce

- Bazální ganglia
- Thalamus

Hypertenze

Intracerebral hemorrhage

Patofyziologie ICH

Hematom

Mass effect

Mechanické poškození parenchymu

↑ ICP

Ischemie

Záněť

Excitotoxicita

↑ ROS (v neuronech)

↑ Proteolýza (v neuronech)

Cytotoxické komponenty krve

Komplement atd.

Hemoglobin

Fe²⁺

↑ ROS

Záněť

↑ Prozánětlivé cytokiny

↑ Proteolytické enzymy

↑ ROS

Poškození endotelu

Poškození hematoencefalické bariéry

Edém

Poškození neuronů

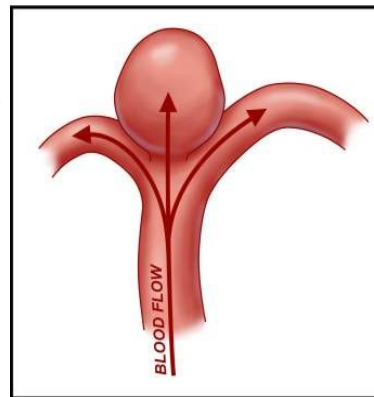
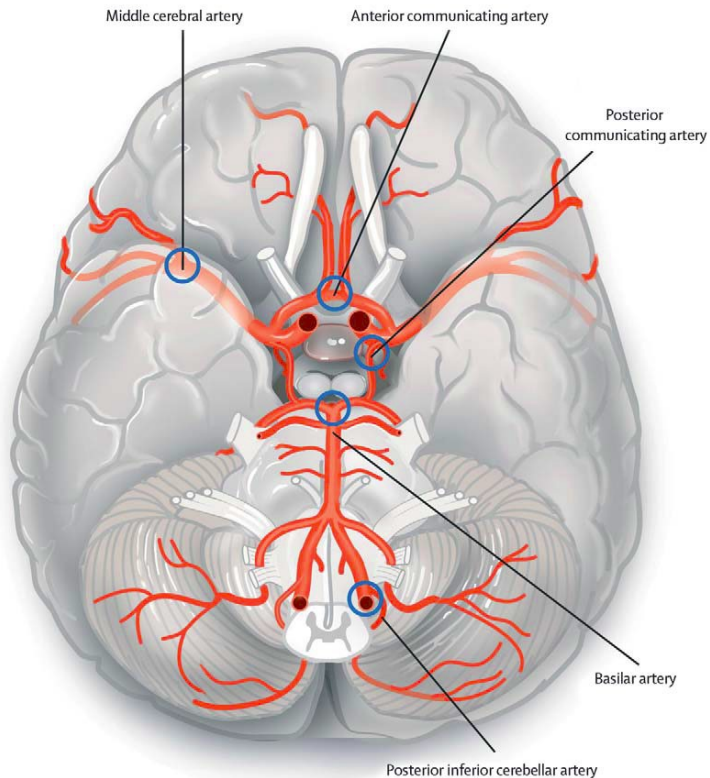

Hemoragické CMP Subarachnoidální krvácení (SAK)

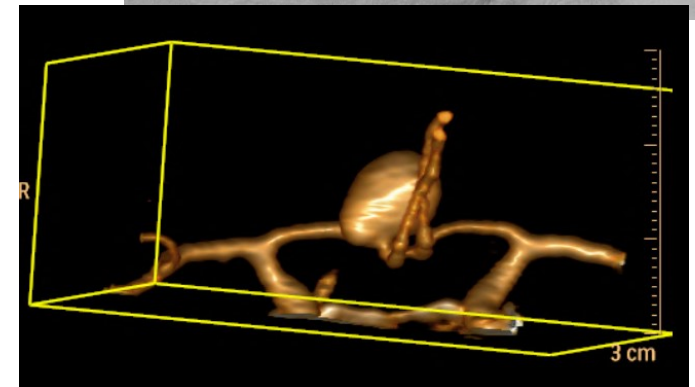
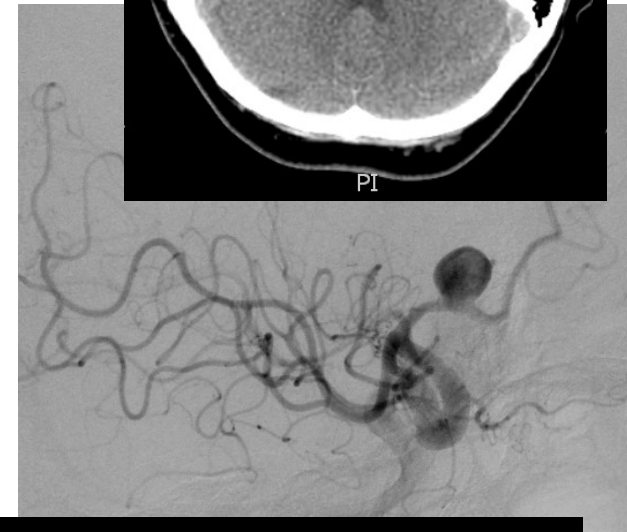
Krvácení do subarachnoidálního prostoru (extraaxiální)

Nejčastější příčina - ruptura aneuryzmatu mozkové tepny

Nejčastější lokalizace aneuryzmat - Willisův okruh

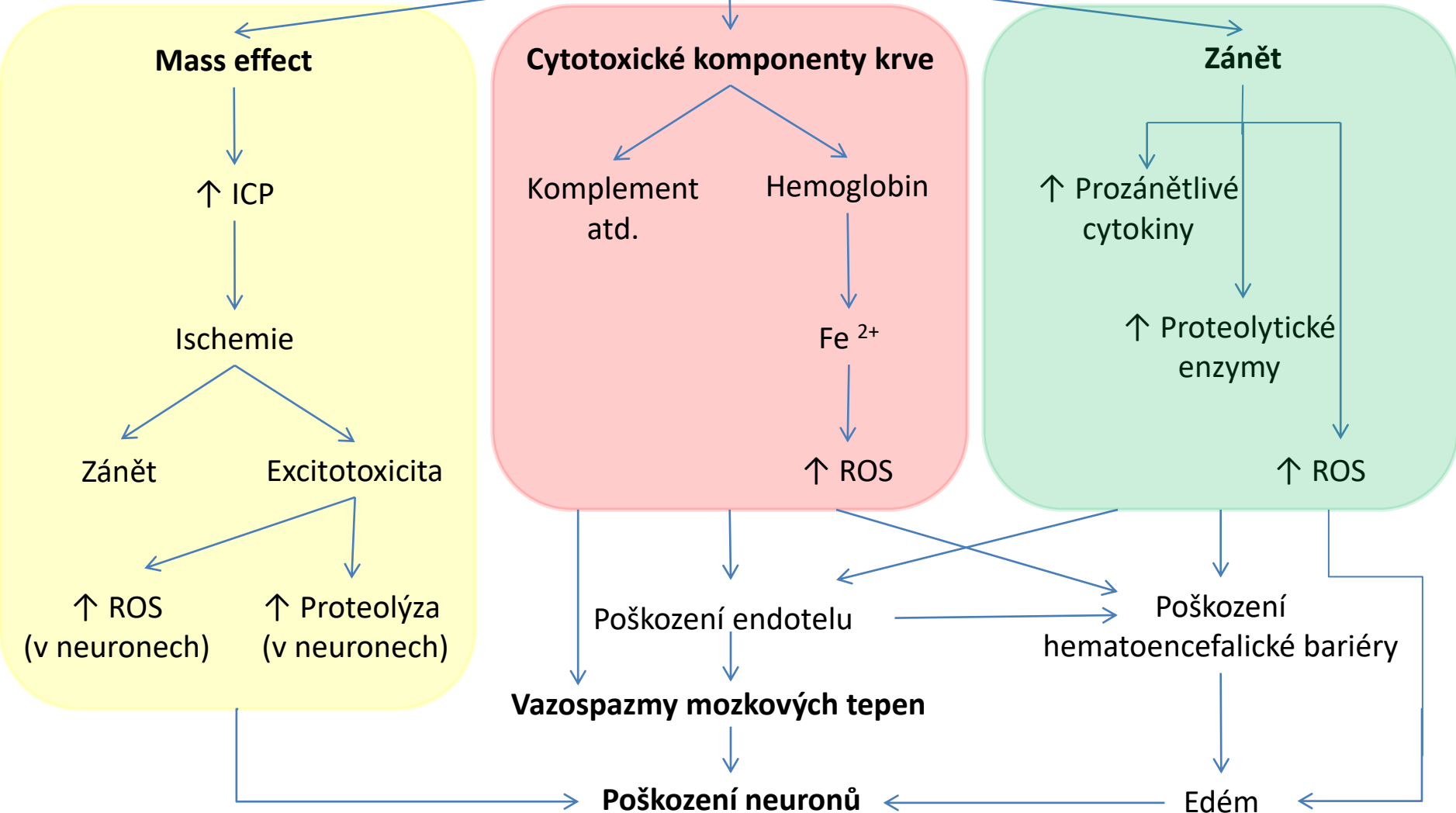

<http://chicago.medicine.uic.edu>

Patofyziologie SAK

Akumulace krve v subarachnoidálním prostoru

Cévní mozkové příhody - závěr

Primární poškození

- Ischemie
- Hemoragie (mechanické poškození parenchymu)

Sekundární poškození

Příčina

- Totxícita (excito- , cyto-)
- Volné kyslíkové radikály (ROS)
- Zánět

Důsledek

- Přímé poškození neuronů
- Vazospasmy
- Edém
- ✓ Ischemie

Primární poškození mozku
Přímý důsledek infarktu
Vzniká v době infarktu
Terapeuticky neovlivnitelné

Sekundární poškození mozku
Důsledek odpovědi organismu na
primární infarkt
Vzniká opožděně
Terapeuticky ovlivnitelné

Úvod

Poškození moku

Cévní mozkové příhody

Poranění mozku

Poškození míchy

Muskulární onemocnění

Bolest

Poranění mozku - úvod

Nejčastější příčiny

- Dopravní nehody
- Pády
- Sport

*Poranění mozku
150 případů / 100 000 obyvatel
Nejčastější příčina smrti do 45 let*

Klasifikace

- Primární
  - ✓ Vzniká v okamžiku úrazu...
- Sekundární
  - ✓ Vzniká opožděně...

- Fokální
- Difúzní

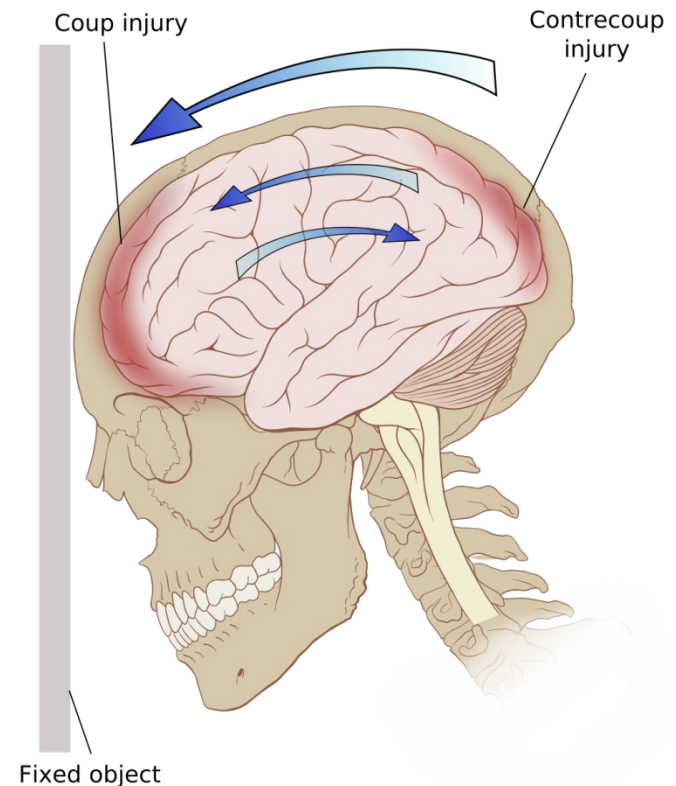
Primární poranění mozku

Mechanismus úrazu

- Kontaktní
  - ✓ Náraz předmětu do hlavy nebo hlavy do předmětu
  - ✓ Možnost vzniku fraktury lebni
    - ❖ Impresivní – malé předměty
    - ❖ Lineární – větší předměty
- Střelná poranění
  - Par coup
    - ✓ kontuze v místě nárazu
  - Par contre coup
    - kontuze na straně opačné k nárazu

Nekontaktní

- Akceleračně – decelerační poranění

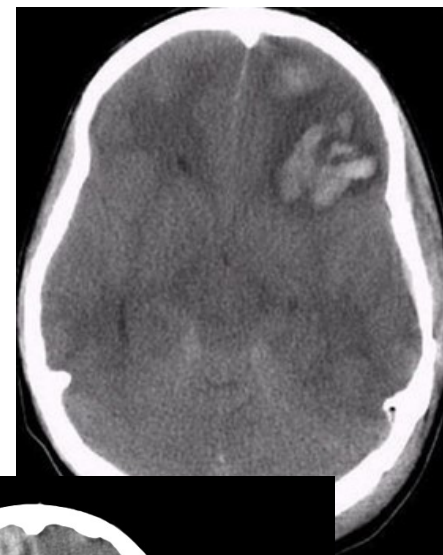
Poranění fokální

Kontuze

- Zhmoždění nervové tkáně, obaly intaktní
- Prokrvácení tkáně až intracerebrální hematom
- Nejčastěji postiženy póly frontálních laloků
  - ✓ Frontálních
  - ✓ Temporálních

Lacerace

- Nejtěžší stupeň mozkové kontuze
- Poškození mozkové tkáně a mozkových plen
- Prokrvácení mozkové tkáně
- Traumatické krvácení
  - ✓ Subarachnoidální
  - ✓ Subdurální

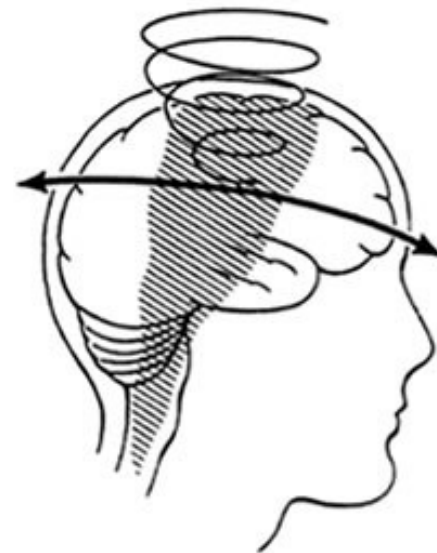
Poranění difúzní

Difusní axonální poranění

- Strukturální poškození axonů (bílá hmota)
- Působení rotačních a translačních sil
- Makroskopický vzhled normální
- Mikroskopicky retrakční kuličky
  - ✓ Herniovaná axoplazma
- Později Wallerova degenerace
  - ✓ Degenerace distální (oddělené) části axonu
  - ✓ Axony v CNS neregenerují

Komoce mozková

- Nejlehčí forma difusního axonálního poranění
- Není strukturální poškození tkáně
- Přechodné funkční poškození (ztráta vědomí do 10 minut)

Sekundární poranění

Edém

- Cytotoxický
- Vazogenní

Ischemie

Mozková hyperemie (swelling)

- Příčina
  - ✓ Acidóza - vazodilatace
  - ✓ Difusní mikrovaskulární poškození
    - Porucha autoregulace cévního tonu
  - ✓ Poškození vasoregulačních center
    - Thalamus, mozkový kmen
    - Vasoparalýza

Sekundární poranění vede k nárůstu ICP

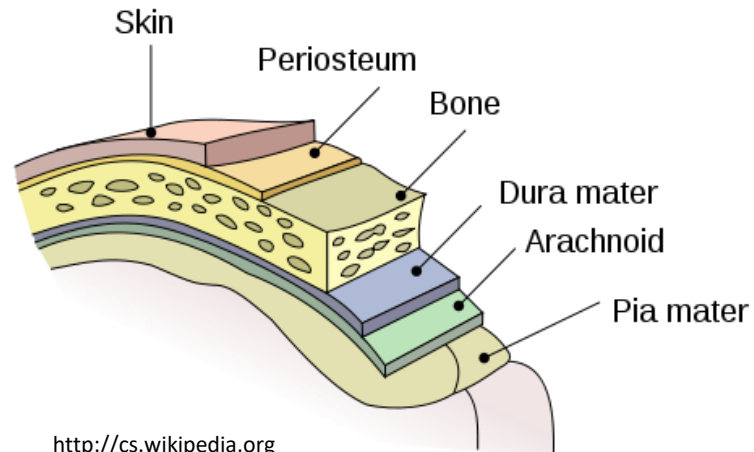
Traumatický hematom

Intraaxiální

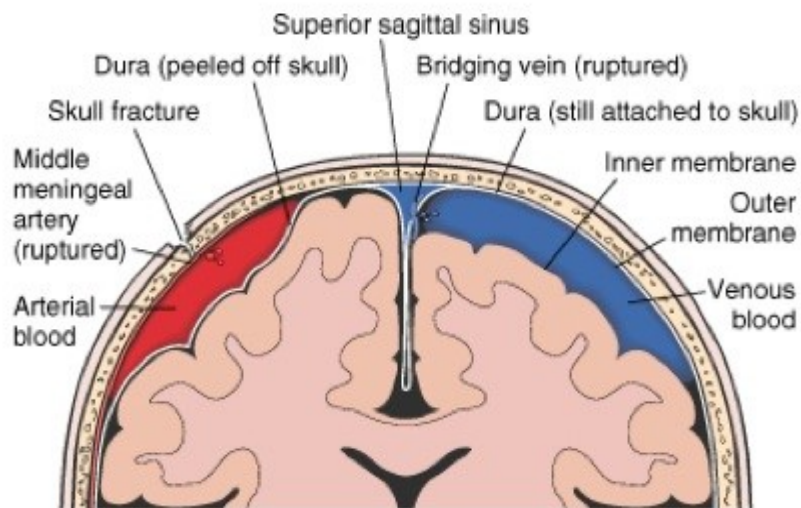
- Intracerebrální

Extraaxiální

- Epidurální
- Subdurální
- Subarachnoidální

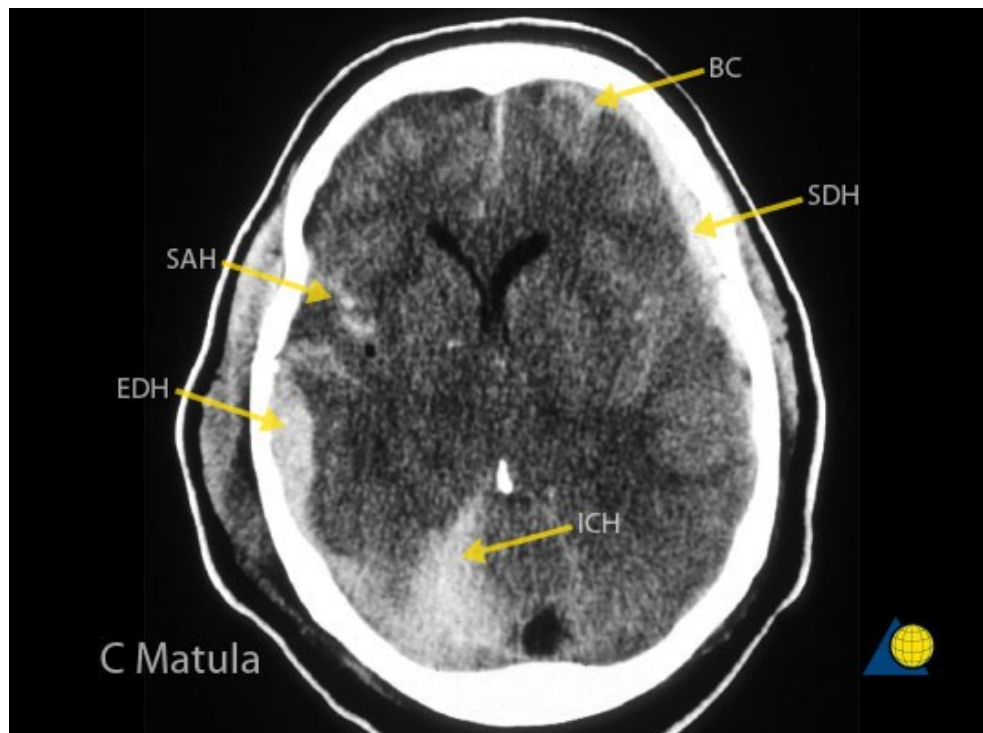

<http://cs.wikipedia.org>

A. Epidural hematoma

B. Subdural hematoma

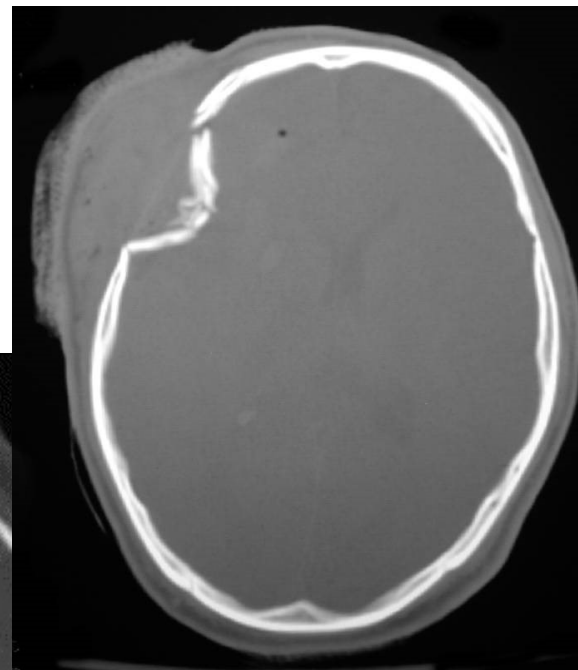
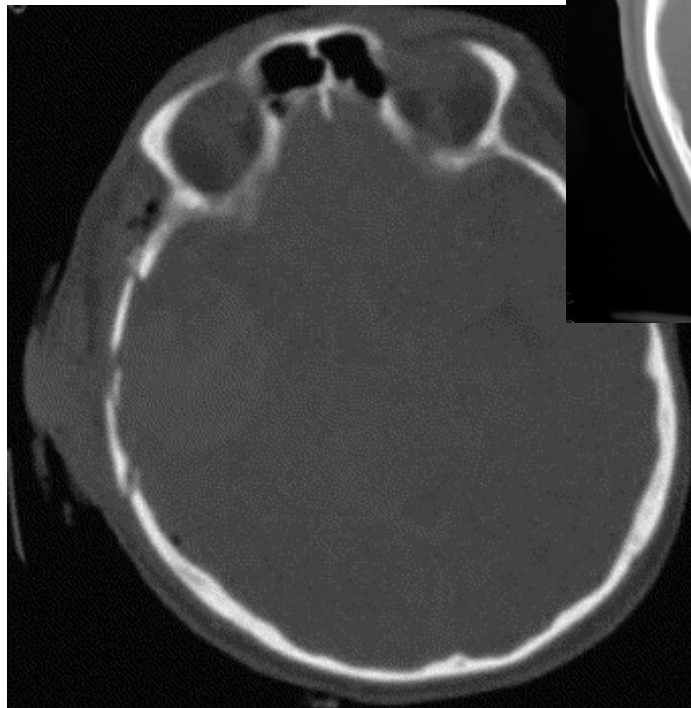
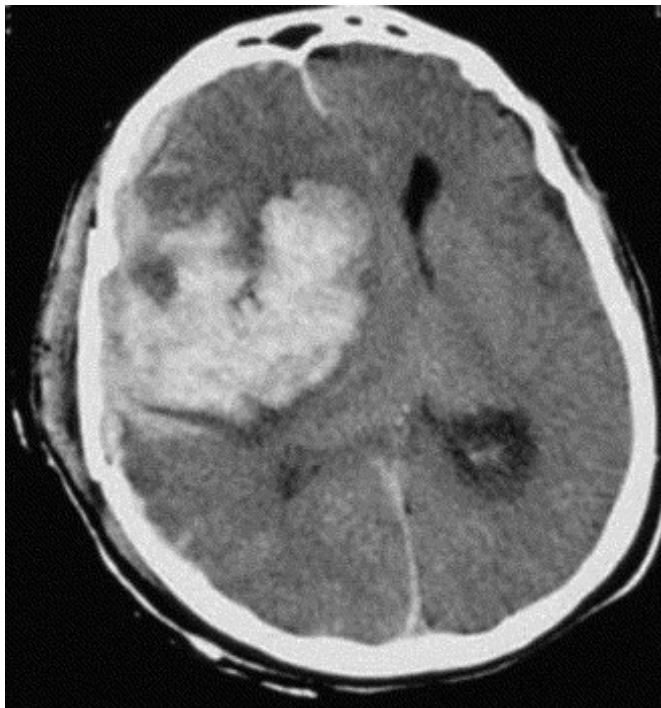
C Matula

Intracerebrální hematom

- Dle tíže poranění plynulý přechod mezi kontuzí a intracerebrálním hematomem

Nejčastější lokalizace

- Temporálně
- Frontálně

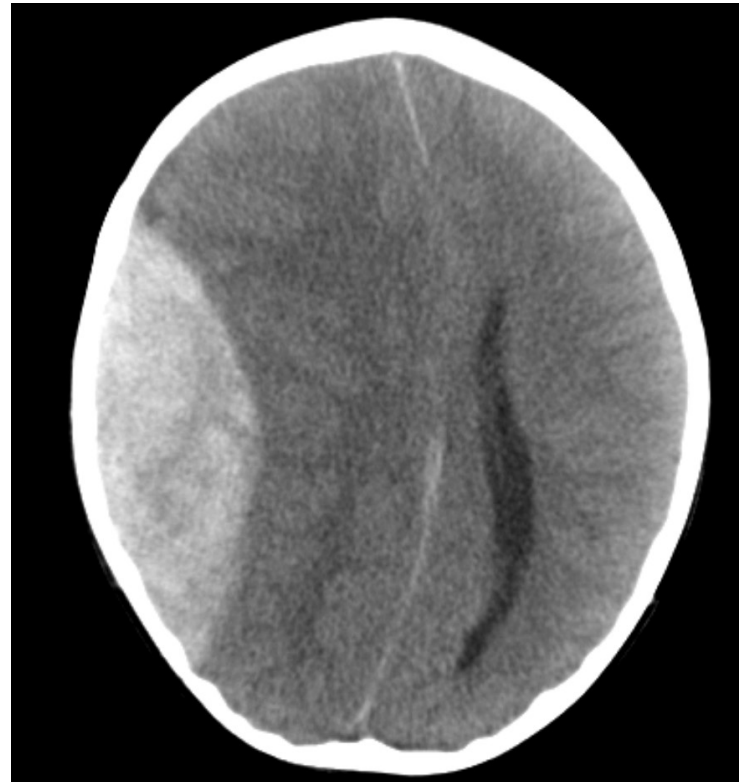
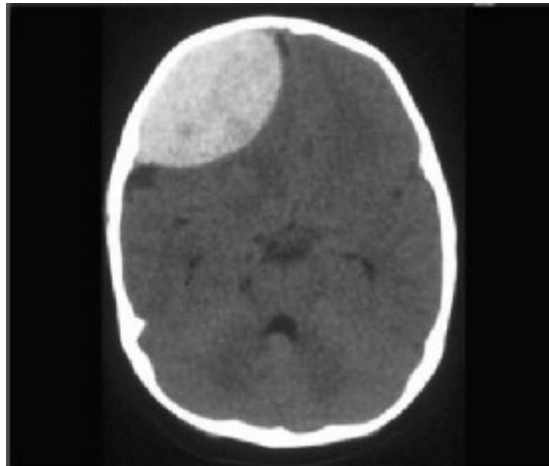

Epidurální hematom

- Kolekce krve mezi kalvou a durou mater
- Nejčastěji j příčinou zlomenina kalvy, která poruší a. meningea (kontaktní poranění)
- Odloučení dury od kalvy - čočkovitý tvar

Nejčastější lokalizace

- Temporo - bazálně
- Temporo - parietálně

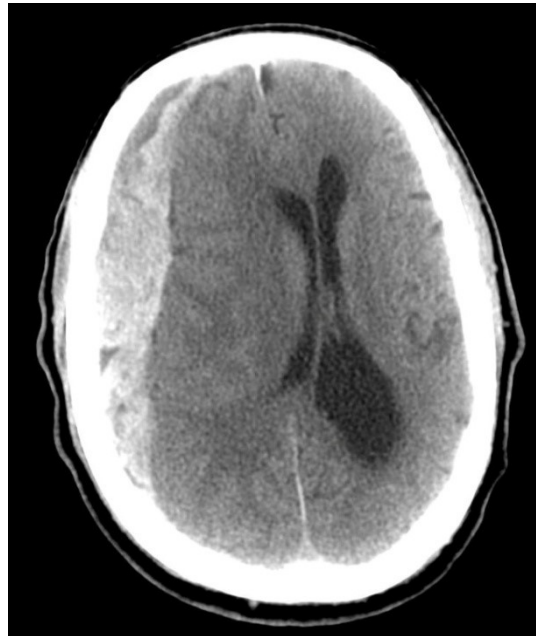

Subdurální hematom

- Kolekce krve mezi durou mater a arachnoideou
- Nejčastější příčinou je přetržení přemostujících žil (akceleračně decelerační poranění)

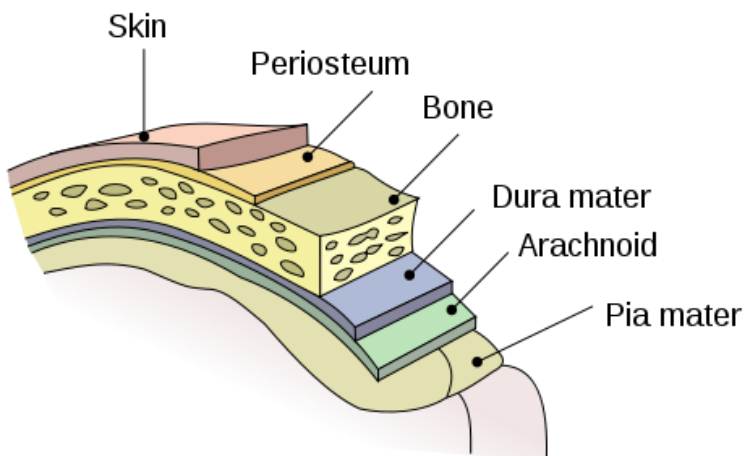
Akutní – čerstvá krev

Chronický – kolikvovaná krev

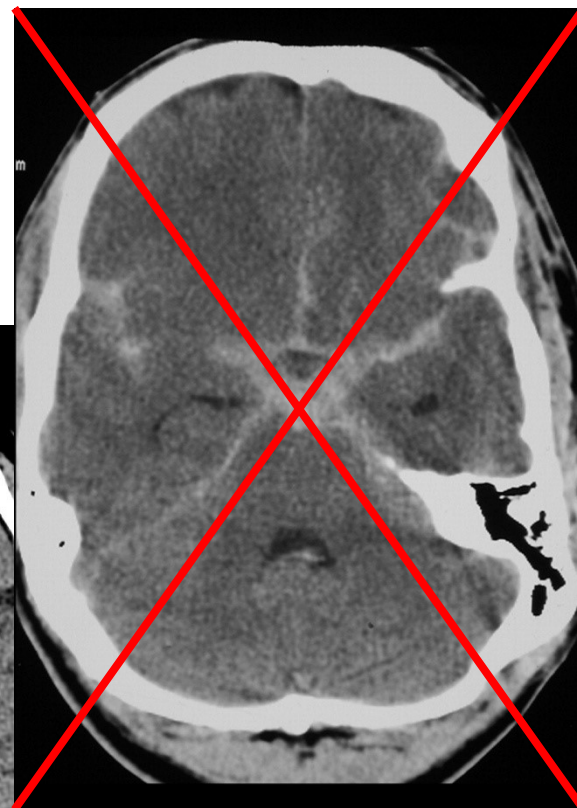
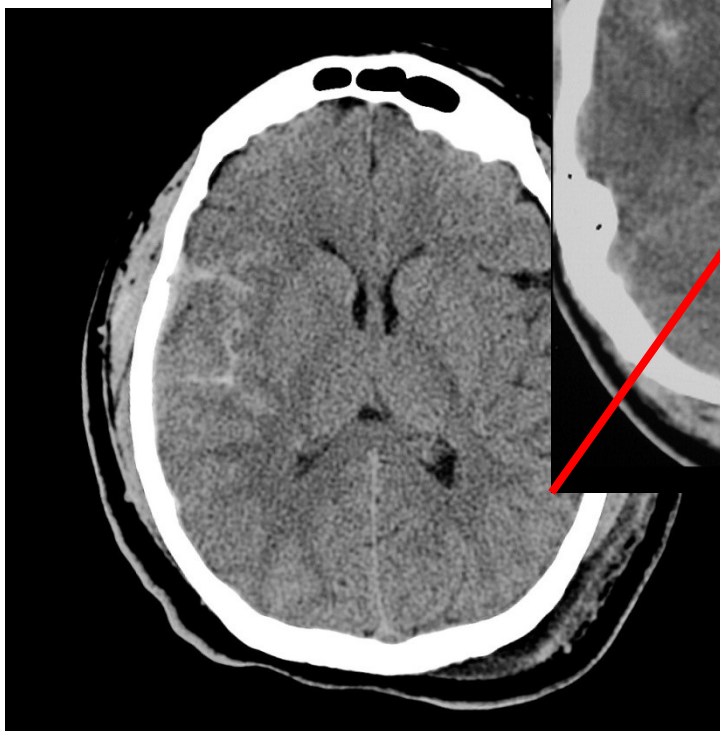

Traumatické a subarachnoidální krvácení

- Kolekce krve mezi arachnoideou a pia mater
- Často spojené s lacerací
- Krev se volně šíří subarachnoidálním prostorem
- Vazospazmy se nevyvíjí

<http://cs.wikipedia.org>

Úvod

Poškození moku

Cévní mozkové příhody

Poranění mozku

Poškození míchy

Muskulární onemocnění

Bolest

Poškození míchy

Paralýza

➤ Ztráta schopnosti provést volní pohyb

Plegie

- Úplná paralýza

Paréza

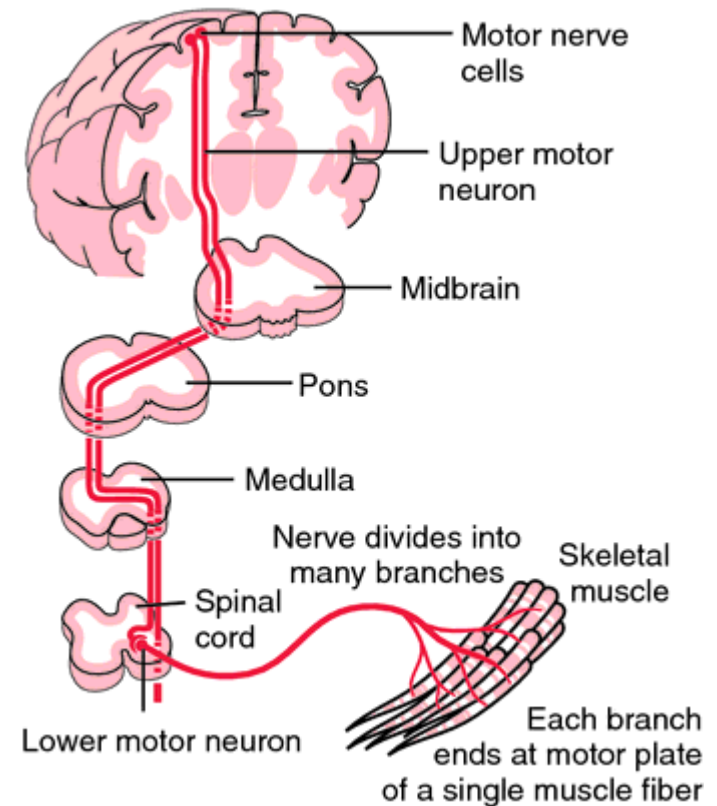
- Neúplná paralýza
- Mono-, di-, kvadru-, para-, hemi-

- **Centrální**

- ✓ Poškození 1. motoneuronu
- ✓ Nejprve chabá
  - ❖ Spinální šok
- ✓ Potom spastická
  - ❖ Aktivita 2. motoneuronu

- **Periferní**

- ✓ Poškození 2. motoneuronu
- ✓ Chabá

<http://medical-dictionary.thefreedictionary.com>

Následky poranění míchy

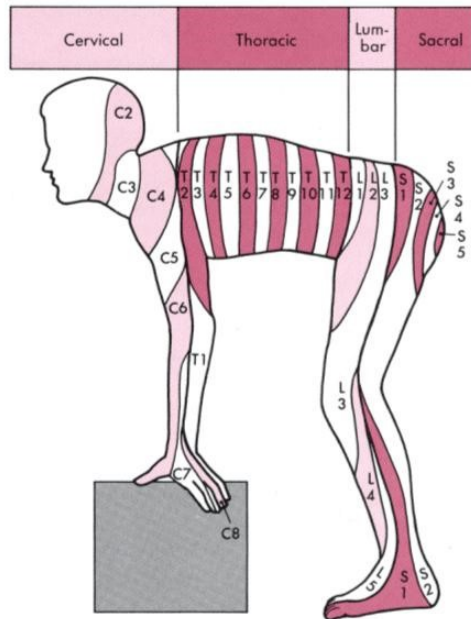
Poruchy senzitivity

Hypestézie

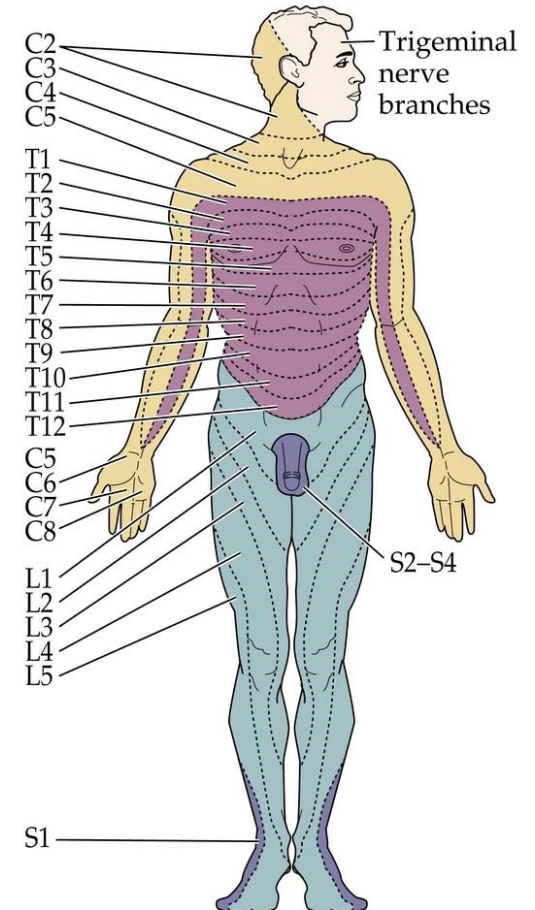
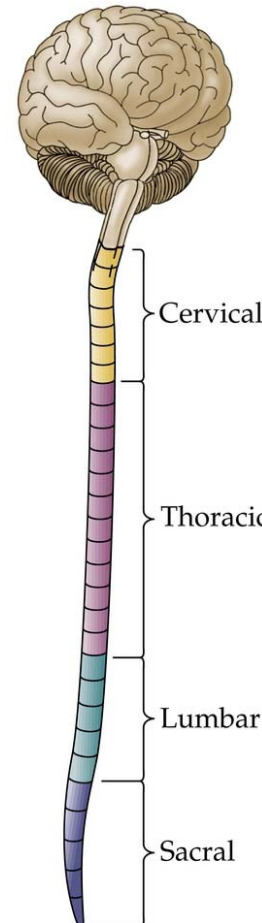
- Snížení vnímání určité kvality

Anestézie

- Vymizení vnímání určité kvality

<http://www.mybodybuildingguide.com>

<http://www.rci.rutgers.edu>

Poranění míchy

Nejčastější příčiny

- Dopravní úrazy
- Pracovní a sportovní úrazy

Mechanismus úrazu

- Nadměrná flexe, extenze, rotace páteře
- Přímý úder

Poškození páteře

- Obratle
  - ✓ Zlomeniny
  - ✓ Luxace
- Ligamenta
- Meziobratlové disky

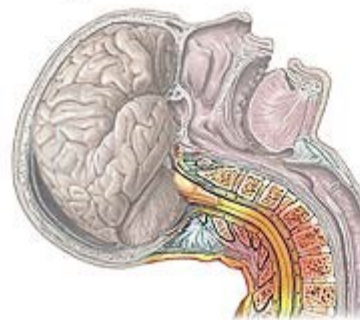
Poškození míchy

- Nadměrným natažením
- Tlakem

Nejčastěji postižené oblasti C4-C6 a Th11-L2

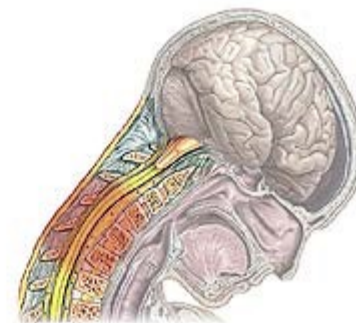
*Poranění míchy
3-4/100 000 obyvatel
Polovina postižených
je ve věku do 25 let*

Hyperextension

Sprain or strain of cervical tissues

Hyperflexion

*Léze nad segmentem C4
vede k obrně bránice*

Druhy poranění míchy

Komoce

- Dočasné funkční postižení míchy
- Plně reverzibilní

Kontuze

- Inkompletní léze míšní
- Komplettní tranzverzální léze míšní
  - ✓ Úplné přerušení míchy
  - ✓ 1. Fáze – spinální šok
    - ❖ Atonie pod místem postižení, areflexie, ztráta volní pohybové aktivity, anestzie
    - ❖ Atonie detrusoru močového měchýře s retencí moči a paradoxní ischurií
  - ✓ 2. Fáze – míšní automatismy
    - ❖ Hypertonie pod místem postižení, hyperreflexie, trvá úplná ztráta volní pohybové aktivity a anestzie
    - ❖ Spastický reflexní měchýř

Úvod

Poškození moku

Cévní mozkové příhody

Poranění mozku

Poškození míchy

Muskulární onemocnění

Bolest

Muskulární onemocnění

Muskulární onemocnění

- Porucha nervosvalového přenosu
- Onemocnění svalů

Vrozené

- ✓ Geneticky podmíněné

Získané

- ✓ Autoimunita
- ✓ Metabolické a toxické

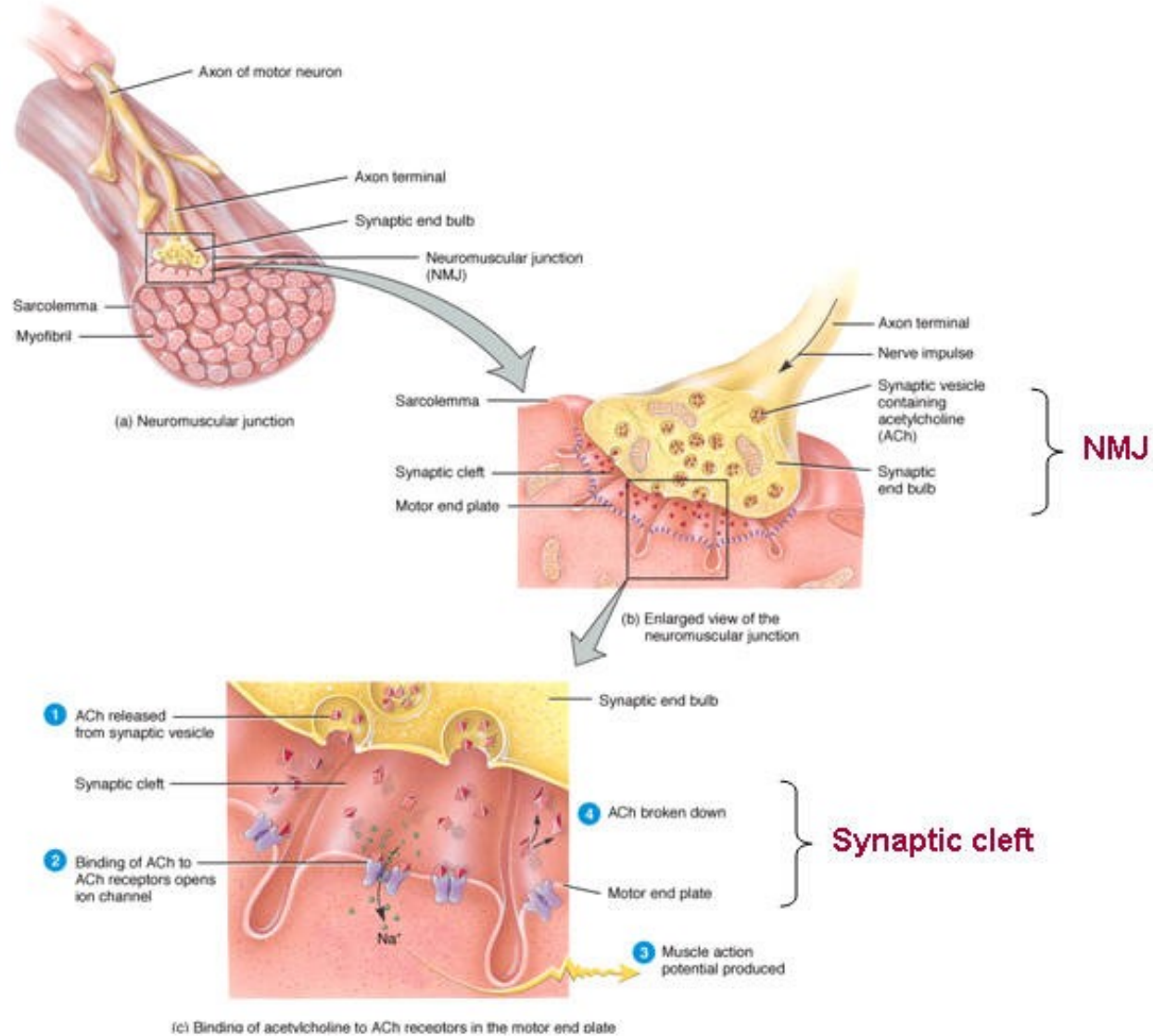
Projevy

- ✓ Postižení motoriky

Slabost

Únavnost

- ✓ Senzitivita v normě

Poruchy nervosvalového přenosu

INHIBICE

Presinatptické postižení

- Blokáda uvolňování Ach
  - ✓ Botulotoxin

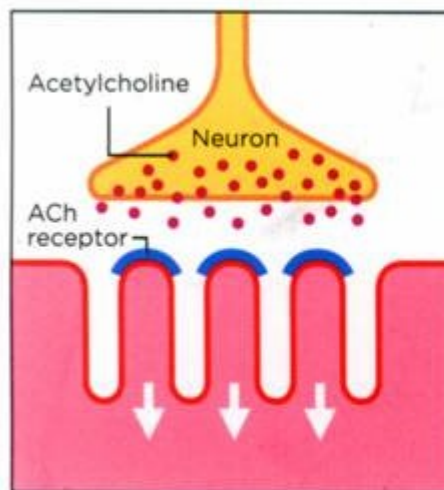
Postsynaptické postižení

- Protilátky proti Ach receptorům - Blokáda vazby Ach na receptor
  - ✓ Kurare
  - ✓ Myasthenia gravis
    - Autoimunita

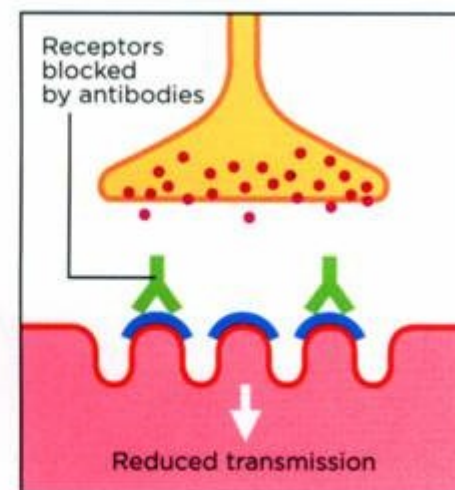
EXCITACE

Inhibice acetylcholinesterázy

- Neostigmin (léčba MG)
- Organofosfáty (toxikologický význam)
  - ✓ Sarin
  - ✓ VX - (10 x účinnější než sarin)
  - ✓ Novičok - (10 x účinnější než VX)

Normal neuromuscular junction

Neuromuscular junction in myasthenia gravis

Onemocnění kosterního svalstva

1. Geneticky podmíněné myopatie

Duchenoova myopatie (DMD) a Beckerova myopatie (BMD)

- X vázané
- Dystrofin – stabilita membrány svalové buňky

- ✓ DMD – absence dystrofinu
  - Progresivní svalová dystrofie se objevuje kolem 2.-3. roku
  - Pacienti umírají kolem 20. roku života na respirační komplikace v důsledku dystrofie respiračních svalů

- ✓ BMD – snížené množství dystrofinu nebo jeho funkční postižení
  - Progresivní svalová dystrofie se objevuje mezi 5. a 15. rokem života
  - Pacienti se dožívají 40. – 50. let

Onemocnění kosterního svalstva

2. Zánětlivé myopatie

- Nedědičné idiopatické onemocnění dospělých
- ✓ Polymyozitida
  - Autoimunitní proces
  - Poškození svalových vláken
- ✓ Dermatomyozitida
  - Autoimunitní proces
  - Poškození svalových kapilár

3. Metabolické a toxické myopatie

- ✓ Tyreopatie
- ✓ Steroidní myopatie
- ✓ Alkoholické myopatie

Úvod

Poškození moku

Cévní mozkové příhody

Poranění mozku

Poškození míchy

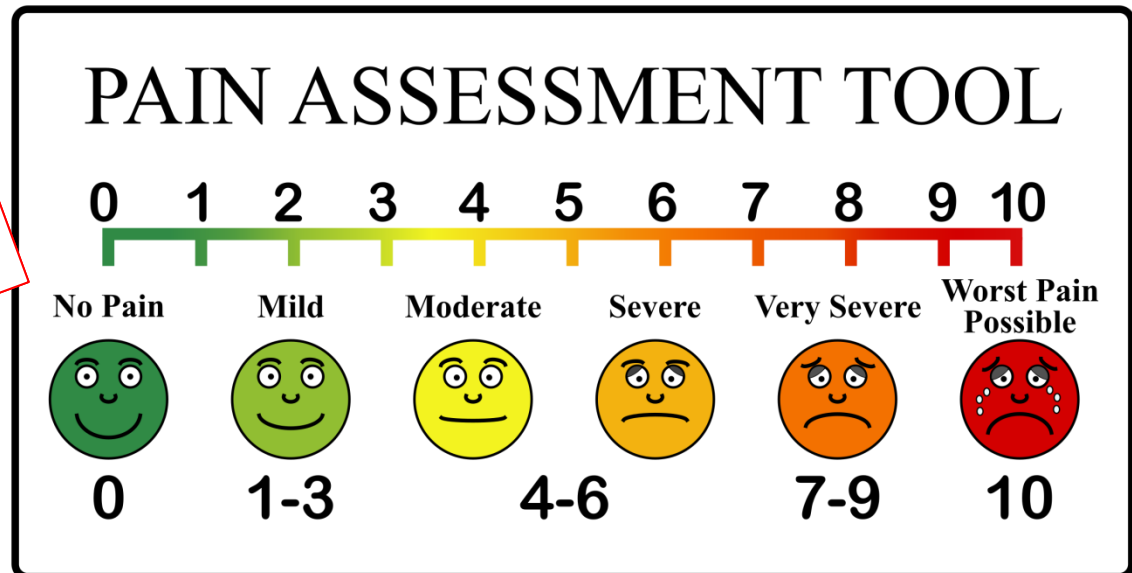
Muskulární onemocnění

Bolest

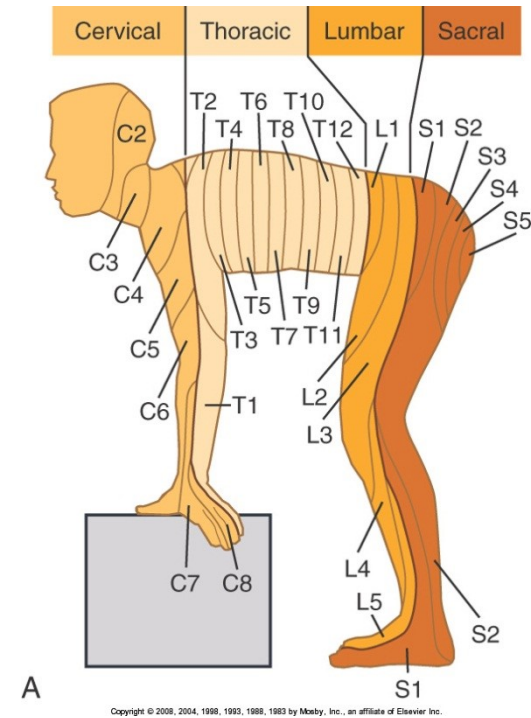
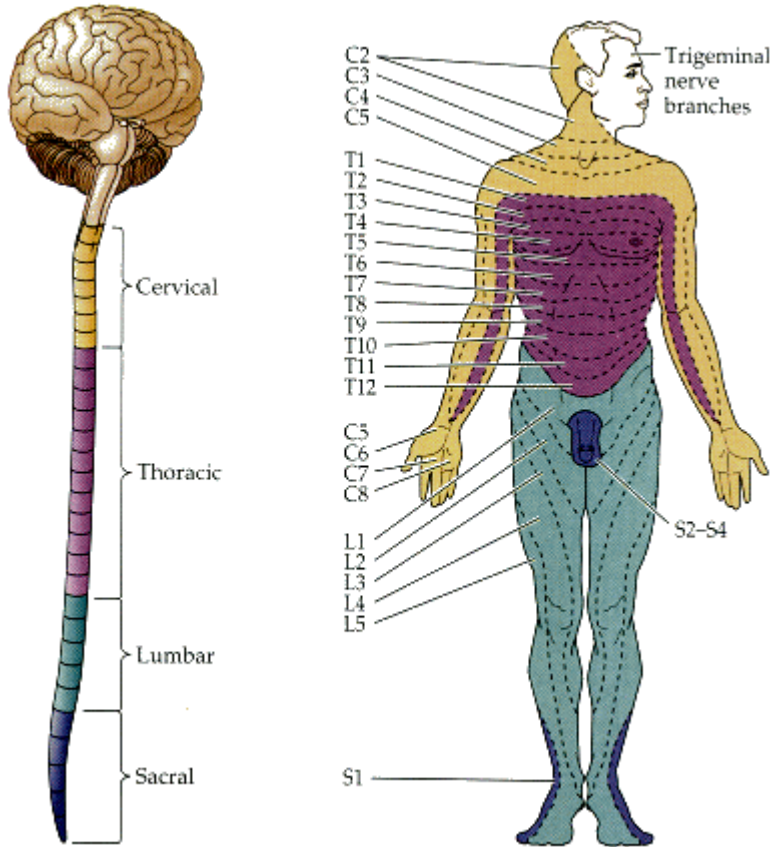
Bolest

- Nepříjemný smyslový a pocitový zážitek spojený s reálným nebo potenciálním poškozením organismu
- Senzorická x psychologická komponenta
- Fyziologická x patologická bolest
- Akutní x chronická

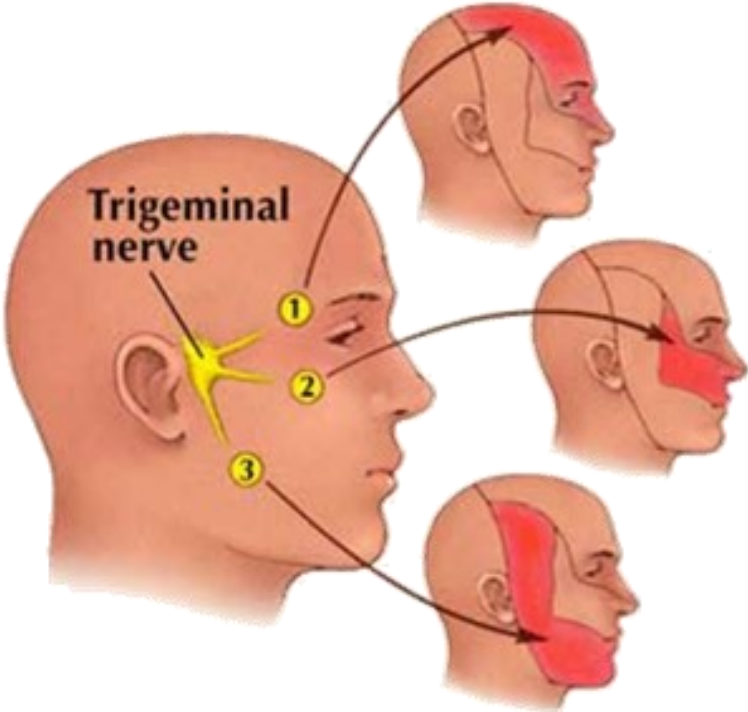
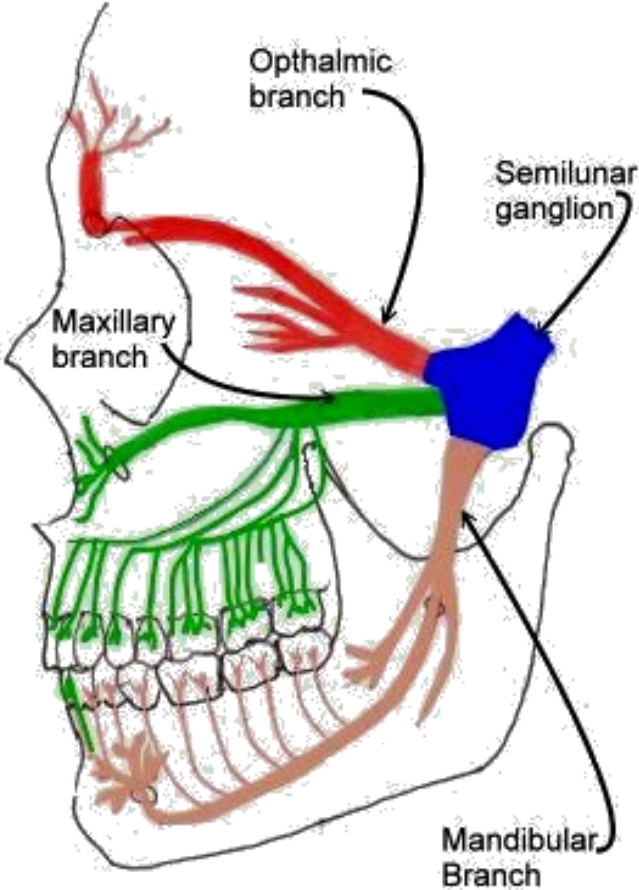
**Subjektivní
charakter**

Dermatomey

Trigeminální systém

Somatosenzitivní systém - dráhy

- Tři systémy
- (Archispinotalamický systém)
  - Propojení sousedních segmentů (tr. Spinothalamicus)
- Paleospinotalamický
  - tr. Spinoreticularis, tr. Spinotectalis...
- Neospinotalamický
  - tr. Spinothalamicus
- Systém zadních provazců
  - tr. Spinobulbaris

Somatosenzitivní systém - dráhy

- Paleospinotalamický
  - Low resolution – bolest („pomalá bolest“)
- Neospinotalamický
  - High resolution – bolest („rychlá bolest“), teplota
  - Low resolution – kožní citlivost
- Systém zadních provazců
  - High resolution – kožní citlivost, propiocepce

Somatosenzitivní systém - dráhy

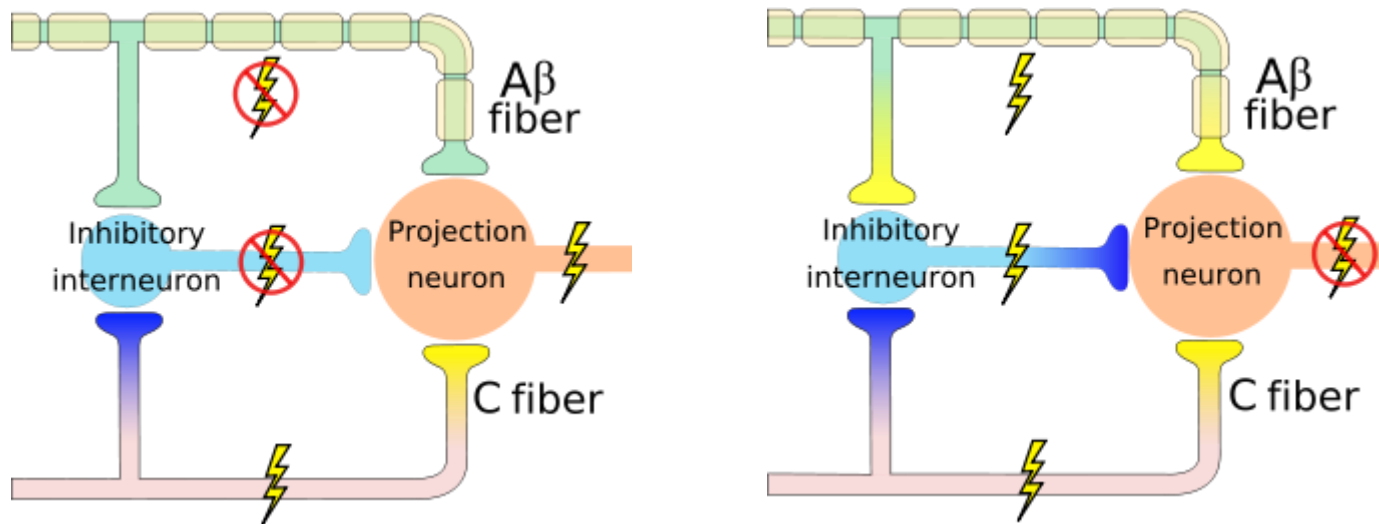
*Table I
The Sensory Modalities Represented by the Somatosensory Systems*

Modality	Sub Modality	Sub-Sub Modality	Somatosensory Pathway (Body)	Somatosensory Pathway (Face)
Pain	sharp cutting pain		Neospinothalamic	Spinal Trigeminal
	dull burning pain		Paleospinothalamic	
	deep aching pain		Archispinothalamic	
Temperature	warm/hot		Paleospinothalamic	
	cool/cold		Neospinothalamic	
Touch	itch/tickle & crude touch		Paleospinothalamic	
	discriminative touch	touch	Medial Lemniscal	Main Sensory Trigeminal
		pressure		
		flutter		
		vibration		
Proprioception	Position: Static Forces	muscle length		
		muscle tension		
		joint pressure		
	Movement: Dynamic Forces	muscle length		
		muscle tension		
		joint pressure		
		joint angle		

<http://neuroscience.uth.tmc.edu/s2/chapter02.html>

Modulace bolesti na spinální úrovni

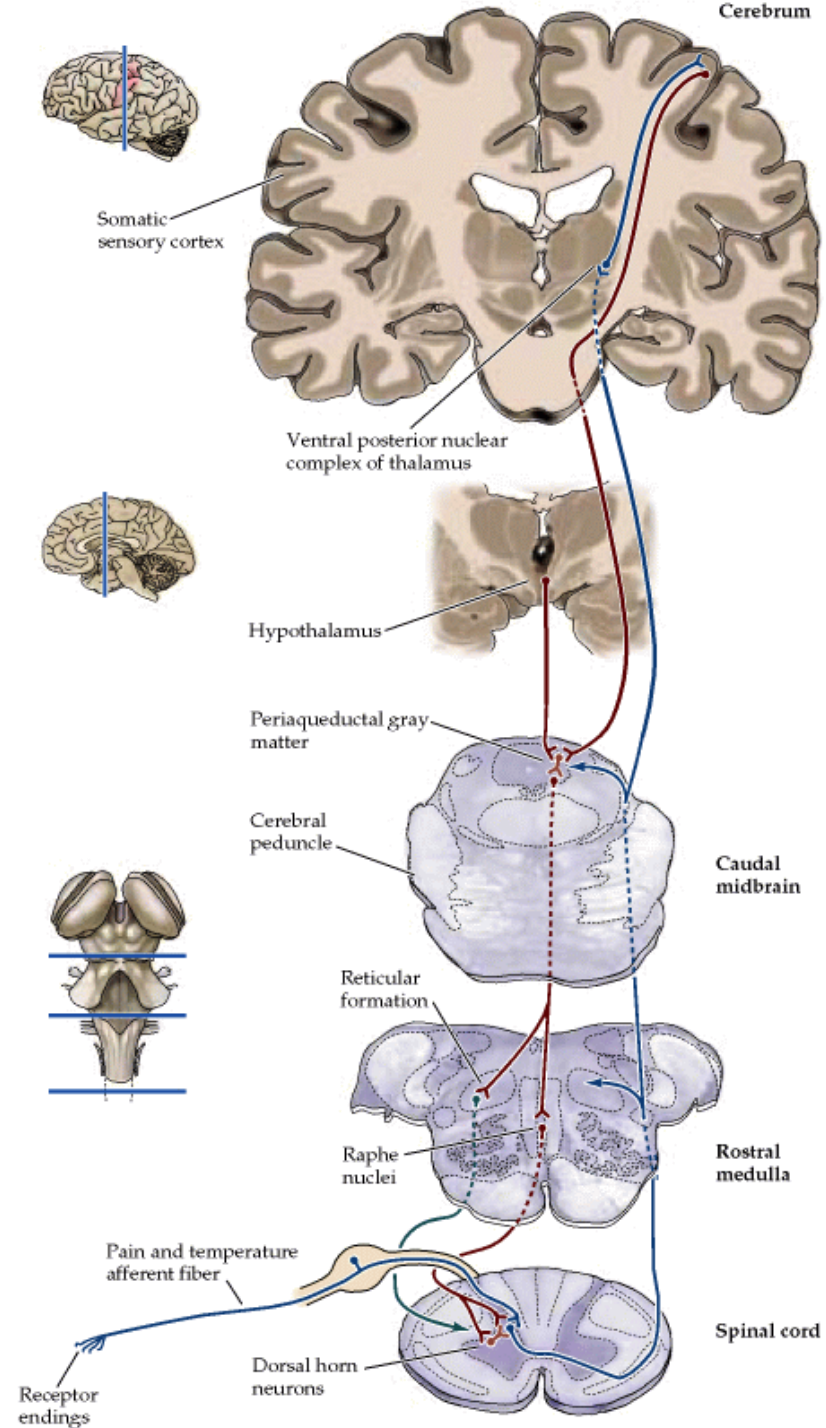
Vrátkování bolesti

Descendentní dráhy modulující bolest

- Somatosenzorický kortex
- Hypotalamus
- Periaquaeduktální šed'
- Nuclei raphe

Bolest

Fyziologická

- Aktivace nociceptorů
- Informace o (potenciálním) nebezpečí/poškození

Patologická

- Není vázána na nociceptory
- Poškození struktur zapojenných do vedení nebo zpracování bolestivého podnětu
  - Nerv (neuropatie)
  - Plexus (plexopatie)
  - Kořen (radikulopatie)
  - Míšní dráha (myelopatie)
  - Mozek (např. thalamus)
- Mechanismus
  - Např. tlak, krvácení, metabolické postižení

Bolest

Fyziologická

- Aktivace nociceptorů
- Informace o (potenciálním) nebezpečí/poškození

Akutní

- Do 6 měsíců
- Většinou odeznění po odstranění příčiny
- Vegetativní odpověď
  - Aktivace sympatiku
- Psychologická komponenta
  - Úzkost

Patologická

- Není vázána na nociceptory
- Poškození struktur zapojenných do vedení nebo zpracování bolestivého podnětu
  - Nerv (neuropatie)
  - Plexus (plexopatie)
  - Kořen (radikulopatie)
  - Míšní dráha (myelopatie)
  - Mozek (např. thalamus)
- Mechanismus
  - Např. tlak, krvácení, metabolické postižení

Chronická

- Nad 6 měsíců
- Obtížně léčitelná
- Vegetativní odpověď chybí
- Psychologická komponenta
  - Deprese, podráždění

Parestézie = Spontánně vyvolané subjektivní kožní vjemy,
které jsou nebolestivé a nejsou vyvolány stimulací

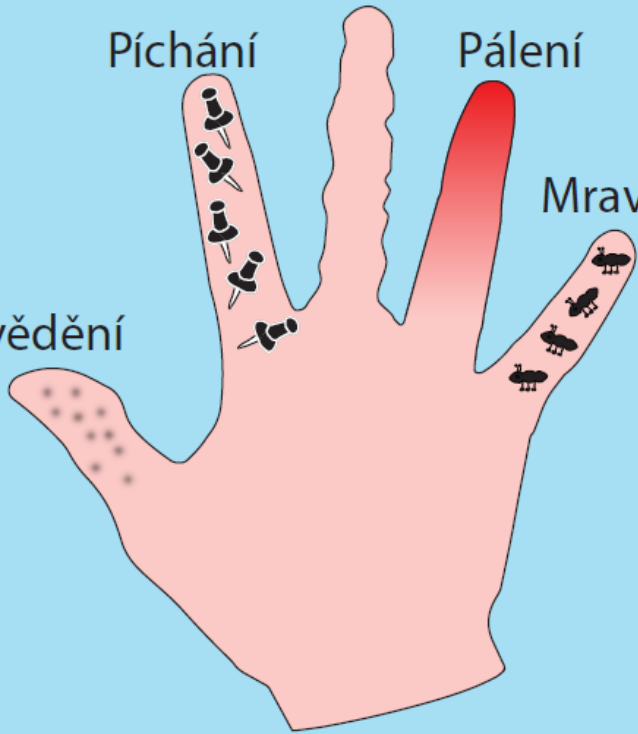
Brnění

Píchání

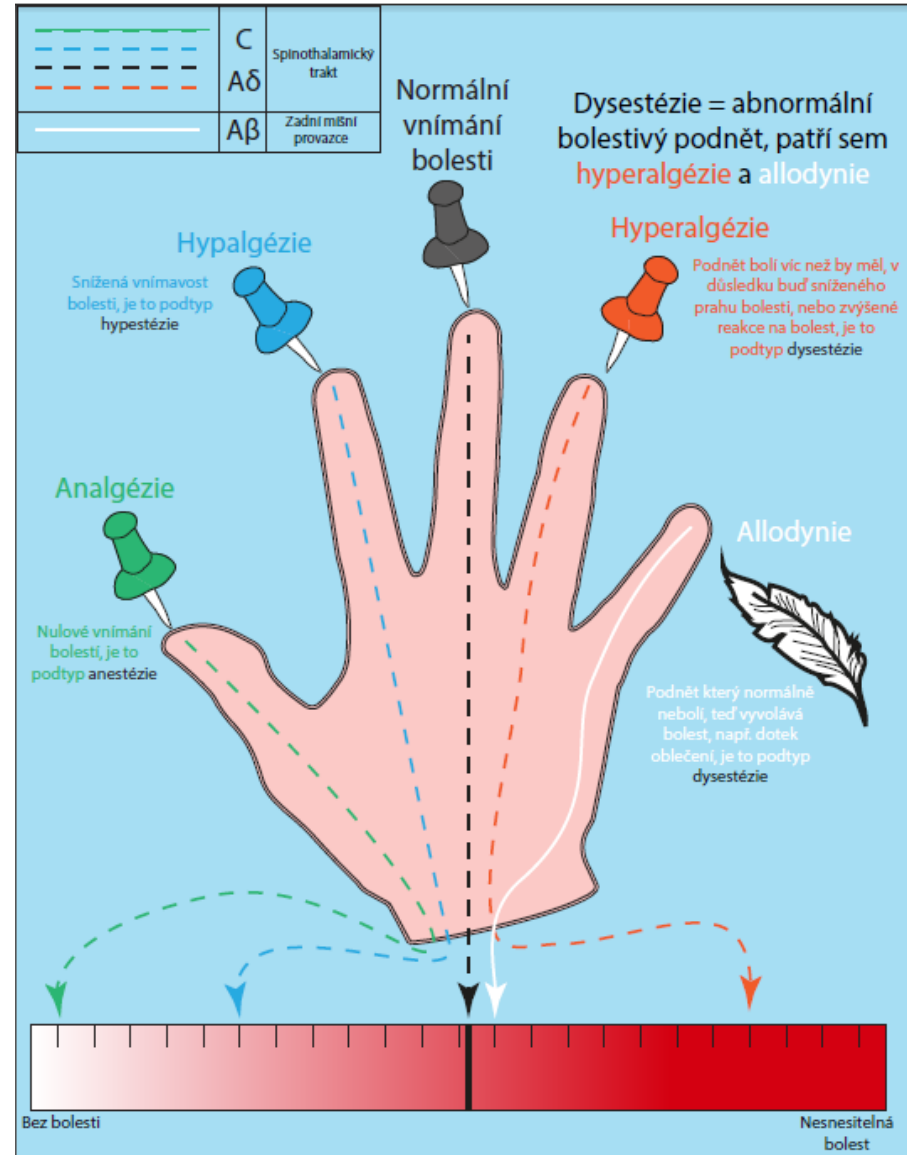
Pálení

Mravenčení

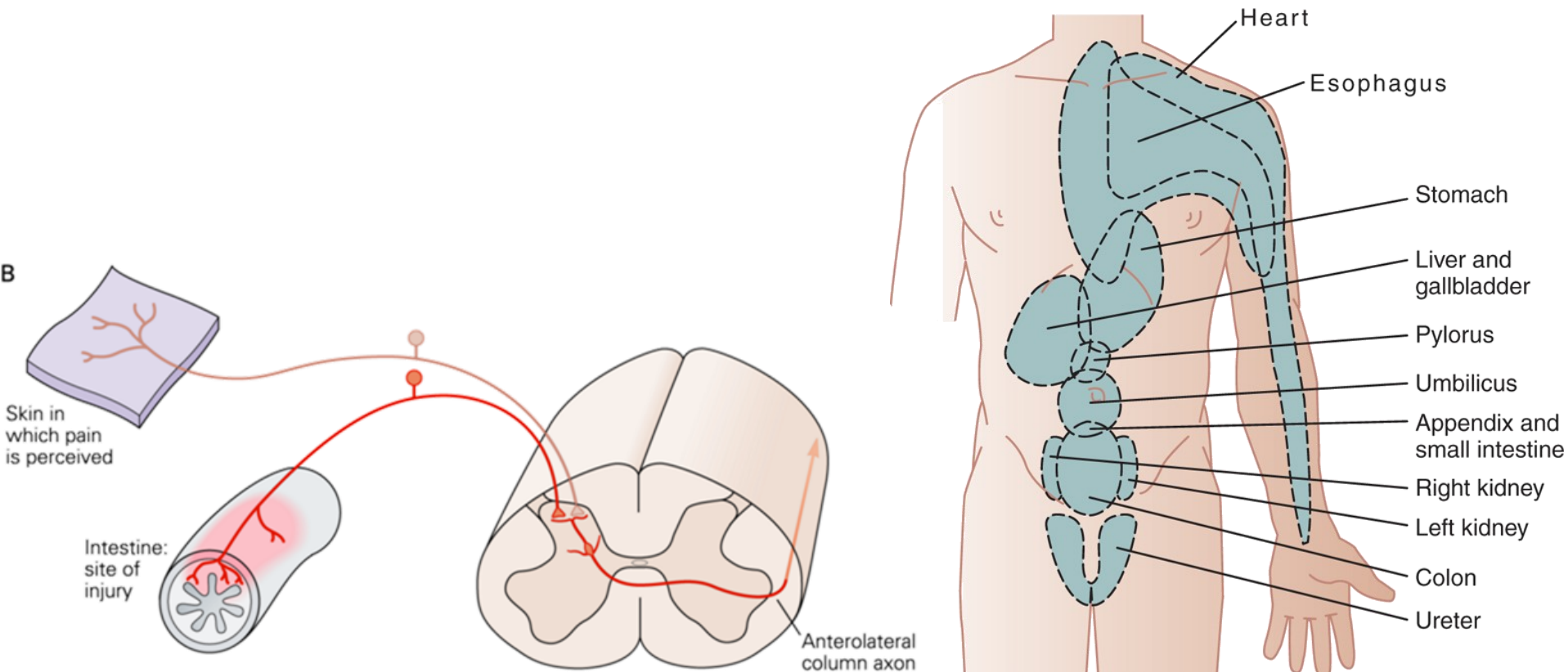
Svědění

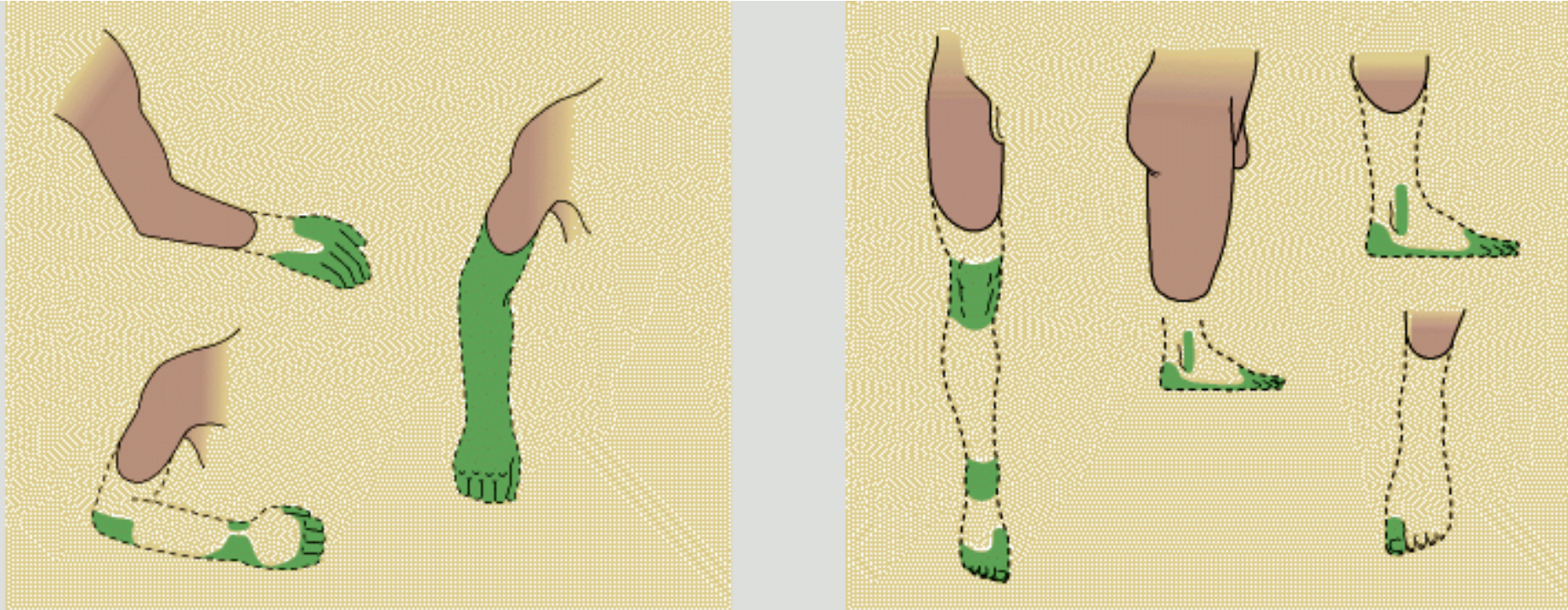
Parestézie = Spontánně vyvolané subjektivní kožní vjemy, které jsou nebolestivé a nejsou vyvolány stimulací

Přenesená bolest

Fantomová bolest

Děkuji za pozornost

MUNI I

MED